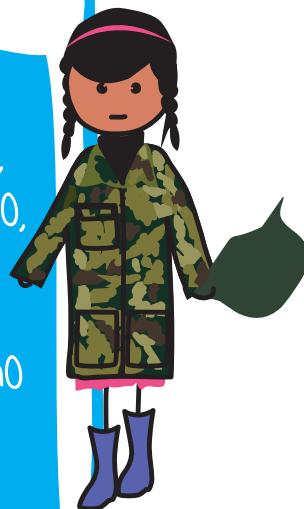
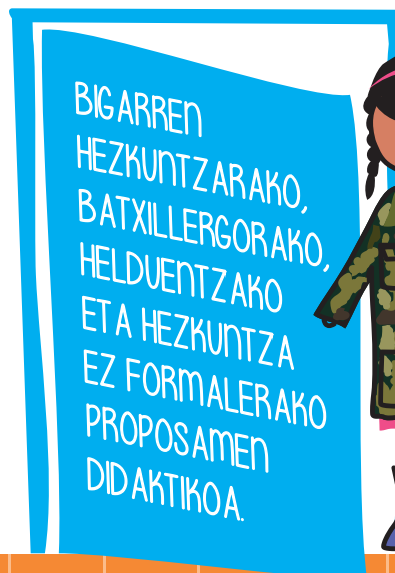
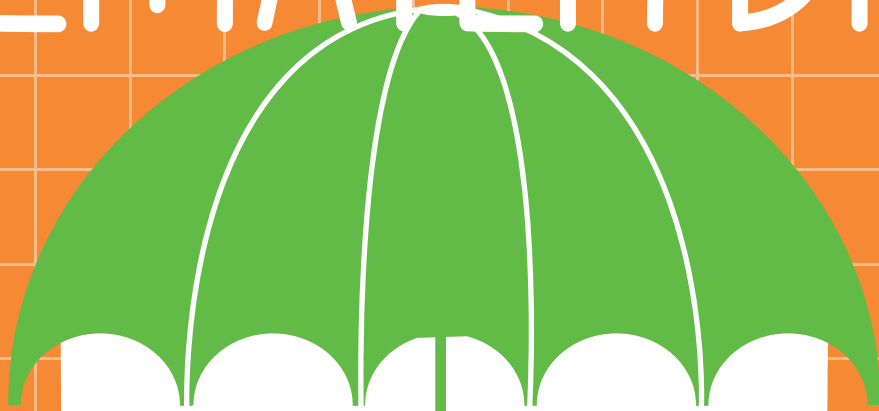

ESKOLAK BABESA EMATEN DIT

Sarrera	Proposamen didaktikoaren helburu nagusiak Helburu didaktikoak Gogoeta orokorrak Sakontzeko Proposamen didaktikoaren ebaluazioa	1
Bigarren Hezkuntzako lehenengo zikloa (12-14 urte)	1. Jarduera. Hezkuntza: aukerak izateko bidea 2. Jarduera. Egoera larriak babesten dituen hezkuntza 3. Jarduera. Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu	7
Bigarren Hezkuntzako bigarren zikloa (14-16 urte)	1. Jarduera. Istorio-kontalariak 2. Jarduera. Aktibistak 3. Jarduera. Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu	12
Batxillergoa (16-18 urte)	1. Jarduera. Ezberdintasuna markatzen duen etiketa. 2. Jarduera. Babesle diren eskolak eraikitzen. 3. Jarduera. Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu	17
Helduen Hezkuntza (18-99 urte)	1. Jarduera. Hezkuntzak mundua aldatzen du 2. Jarduera. Hezkuntzaren ametsa 3. Jarduera. Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu	22
Hezkuntza ez-formala (13-99 urte)	1. Jarduera. Aukeren erruleta 2. Jarduera. Zure larruazalean jarriko naiz 3. Jarduera. Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu	26
Hezkuntza maila guztietarako mobilizazio jarduera		31
Ebaluatzeko galdetegia		37

SARRERA

2015 honetan, Hezkuntzari buruzko Munduko Foroa egin da Incheon hirian, Korean. Foroa egiteko, alde zuzenetik, Dakarreko Helburuetan zehaztutako Guztiontzako Hezkuntzaren arloan gauzatzeko dauden aurrerapenak eta erronkak egiaztatu eta ebaluatu dira. Foroan, nazioarteko komunitateak konpromiso berriak sinatu ditu guztiontzako kalitateko hezkuntza lortzeko 2030. urterako.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

Hezkuntzari buruzko Munduko Foroa (Korea, 2015eko maiatza), **Hezkuntza 2030 Ekintza Esparru** berria adostu zuten, UNESCOren Biltzar Nagusiak 2015eko azaroan egingo duen 38. bileran baiezteko. Hezkuntzaren aldeko nazioarteko konpromisoaren oinarria da kalitateko hezkuntza inklusibo eta bidezkoa eta bizitza osoko ikaskuntza lortzea pertsona guztientzat. **Alderdi hauek** biltzen ditu:

- 1 **Hezkuntzaren eta garapenaren inguruko ikusmolde humanista**, honako hauek oinarri dituenak: giza eskubideak, duintasun eta justizia soziala, inklusioa, babesa, kulturen, hizkuntzen eta etnien aniztasuna, eta erantzukizun eta kontu-emate partekatuak.
- 2 **Hezkuntza ondasun publikoa da**, oinarritzko giza eskubidea, eta pobrezia ezabatzeko giltzarria. Ezinbestekoa da bakea, tolerantzia, giza errealizazioa eta garapen iraunkorra lortzeko.
- 3 **Kalitate oneko lehen eta bigarren hezkuntza ekitatiboa eta doakoa lortu nahi da**, 12 urtez (eta gutxienez 9 urtez nahitaez) funts publikoekin finantzatu dena, ikasketa-emaizta egokiak lortu ahal izateko. Horrez gain, helburua da kalitateko haur-hezkuntza ematea derrigor eta doan, gutxienez urtebetez.
- 4 **Aurre egin nahi zaie bazterkeria eta marjinazio mota guztiei** eta ikaskuntza eskuratzeko, parte hartzeko eta emaitzak lortzeko dauden desberdintasunei, batik bat desgaitasuna duten pertsonen dagokienez.
- 5 **Genero-arrazoiengatik diskriminazioa eta indarkeria ezabatu nahi dira eskoletatik**, eta bermatu nahi da emakumeek eta neskatuek maila bikaina lortuko dutela alfabetatze funtzional eta aritmetikoan eta bizitzarako gaitasunetan.

- 6 **Irakasleak eta hezitzaileak ahaldundu nahi dira**, ondo prestatuta egon daitezen, diru-sari egokia jaso dezaten, motibazioa izan dezaten eta baliabide nahikoa eduki ditzaten.
- 7 **Hezkuntza-sistemak garatu nahi dira**, gatazkek, krisiak, hezkuntza-erakundeen kontrako indarkeriak, hondamendi naturalek edo hezkuntza eta munduaren garapena oztopatzen dituzten pandemiak eragindako herritarrei **erantzun hobea emateko**.
- 8 IKT(TIC)ak baliatu nahi dira hezkuntza-sistemak indartzeko.
- 9 **Hezkuntzaren babesa areagotu** nahi da luzaroko krisi humanitarioak dauden egoeretan.
- 10 **Hezkuntzako gastu publikoa handitu nahi da**; hau da, BPGaren % 4 eta % 6 artean edo gastu publiko osoaren % 15 eta % 20 artean esleitu nahi zaizkio hezkuntzari.

© Educo

© Sergi Cámara/Entreculturas

Nazio Batuek 2015eko irailean egindako Biltzarrerako proposatu ziren Garapen Iraunkorrerako Helburuen (GIH) artean, Incheoneko **helburuek 4.ari ematen diote garrantzi handiagoa:**

“Hezkuntza inklusiboa, ekitatiboa eta kalitatekoa bermatzea eta bizitza osoan ikasteko aukerak sustatzea pertsona guztientzat”

Erronka horiei aurre egiteko eta agenda berriak diseinatzeko, norberak egin behar du zerbait. Horretarako, Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainak (HMK)¹ aukera ematen dizu **urtero-urtero Hezkuntzaren aldeko Munduko Ekintzaren Astean (HAMA) parte hartzeko**; aste horretan, 100 herrialde baino gehiagotako kideok elkarrekin aritzen gara, hezkuntza-komunitatea, hedabideak, gizarte osoa eta politikariak ohartarazteko betearazi egin behar dela kalitateko oinarrizko hezkuntza jasotzeko eskubidea.

Azken urte hauetan, hezkuntzaren gaia aintzat hartu izan da nazioarteko agendetan, baina, halere, oraindik erronka asko daude aurretik. Hori dela eta, aurrean agerian utzi nahi dugu eskolak eta hezkuntzak babesa ematen dietela haurrei, gatazkek edo hondamendi naturalek gertatzen direnean. Ildo beretik, hezkuntza gaitasunak indartzeko tresna gisa landu nahi dugu; hartara, pertsonak arrisku gutxiago izango dute pobrezian bizitzeko, askeago izango dira eta beren gizartearen parte hartzeko aukera izango dute.

Hori lortzeko, baina, herritar konprometituak eta aktiboak behar ditugu, mobilizatzeko eta gizartearen eragiteko gai direnak eta gobernuak estu hartuko dituztenak, hezkuntzarako eskubidea aldarrikatzeko.

Zeregin garrantzitsu horretarako, jarduera didaktiko hauek proposatzen dizkizugu:

¹ HMK hainbat erakundek osatzen dute, nazioarteko GKEen arteko koalizio baten bitartez, hezkuntza alorreko sindikatuek, hezkuntza zentroek eta hezkuntzaren eskubidearekiko konpromisoa duten edozein motatako gizarte mugimenduek eratzen dute. Koalizioa hau 1999- an sortu zen, gobernuak hezkuntza eskubidea bete zezaten helburu zuelarik, deklarazio, foru zein edozein nazioarteko topaketan horrela islatzen da.

PROPOSAMEN DIDAKTIKOAREN HELBURU NAGUSIAK

- BAT** Inbertsiorik eta borondate publikorik ez dagoelako edo indarkeria, gatazkak edo hondamendi naturalak gertatu direla-eta hezkuntzarako eskubidea baliatu ezin duten milioika eta **milioika haurren egoeraren berri izatea.**
- BI** **Jakitea zein diren**, 2015ean Korean egindako Hezkuntzari buruzko Munduko Foroaren arabera, 2030. urtea baino lehenago guztiontzako kalitateko hezkuntza lortzeko **gelditzen zaizkigun erronkak.**
- HIRU** **Hezkuntzak zer-nolako babesa ematen dien haurrei ulertzea.**
- LAU** **Herritar aktibo garen heinean, egoera bidegabeen inguruko erantzukizuna hartzea geure gain**, eta jabetzea guzti-guztiok egin dezakegula zer bait egoera horiek edo errealitatea bera aldatzeko.

alde batetik, unitate didaktiko honetako edukiak osatu dituzten pertsona eta irakasle guztiei eta, bestetik, iradokizunok onartu eta ikasleekin abian jartzen dituztenei. Izan ere, hori eginda, erakusten dute mundu hobea eraikitzeko konpromisoa dutela eta hezkuntzak mundua eralda dezakeela jakin badakitela.

HELBURU DIDAKTIKOAK

Bigarren hezkuntza, batxillergoa, hezkuntza ez-formala eta helduen hezkuntza

Oinarrizko gaitasunak / konpetentziak

Linguistikoa

Gogoetak, sentimenduak, iritziak, bizipenak eta gertaerak ahoz eta idatziz adierazteko eta interpretatzeko gaitasuna indartzea. Gaitasun enpatikoa eta izaera kritikoa ere hartzen ditu.

Soziala eta herritarrena

Enpatia, desberdintasunak aztertzeko eta onartzeko eta ikuspuntuen zergatiak ulertzeko, kontuan harturik beste pertsonaren errealitatea eta egoera. Erantzukidetasuna, partaidetza eta herritartasuna zer diren ulertzea, eta ezaguera eta jarrera horiek praktikan jartzea inguruan egiten dituzten jardueretan.

Autonomia eta ekimen pertsonala

Proiektu indibidualak eta kolektiboak zuhurtziaz eta zentzu kritikoaz irudikatzeko, abiatzeko eta gauzatzeko gaitasuna indartzea.

Munduarekiko interakzioa eta ezagutza.

Besteekiko eta norberarekiko errespetua eta erantzukizuna erakustea. Inguru hurbileko eta mundu osoko diskriminaziozko, errespeturik gabeko eta desberdintasunezko egoerak identifikatzea eta ulertzea, eta horiei aurre egiteko jarrera hartzea eta hobetzeko konpromisoa hartzea.

Helburu didaktikoak

- * Pertsona guztiek hezkuntza jasotzeko duten eskubidearen garrantzia ulertzea
- * Hezkuntzak munduan duen errealitatea eta lortu beharreko erronkak ezagutzea, eta guztientzako kalitateko hezkuntza ahalbidetuko duten ekintza politikoak, zibilak eta pertsonalak proposatzea
- * Indarkeriaren, estereotipoen eta aurreiritzien kontrako jarrerak hartzea, eta, desberdintasunak desberdintasun, pertsona guztien balioa aitortzea
- * Autoestimua eta besteenganako enpatia sustatzea.
- * Kargu politikoak dituzten pertsonen zer egiten duten hezkuntzarako eskubidea betetzeko jakitea, eta herritarrok zer baliabide ditugun hezkuntzarako eskubidea ezagutarazteko, aldarrikatzeko eta aztertzeke.
- * Hezkuntzarako eskubidearen aldeko nazioarteko itunak eta eskubidea bermatzen duten erakunde publikoak ezagutzea, eta erakundeek eskubidea betetzeko zer ardura duten jakitea.
- * Herritarrok ardura indibiduala hartzea gizarte aldaketetan, guztiontzako hezkuntza inklusiboa eta kalitate onekoa eskatuz.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

Balioak eta jarrerak

- * Indarkerian, estereotipoetan edo aurreiritzietan oinarrituriko jokabideak baztertzea.
- * Hezkuntzarako eskubidea bizimodu duina izateko ezinbesteko tresna gisa eta babes- eta garapen-sistema gisa aitortzea eta balioestea.
- * Norberarenak ez diren iritzia eta argudioak errespetatzea.
- * Eskubidea urratzen zaizkien pertsonenganako sentsibiltatea izatea.
- * Hezkuntzarako eskubidearen inguruko legeak eta nazioarteko itunak errespetatzea.
- * Ados jartzeko hitz egiteko, entzuteko eta negoziatzeko jokabideak garatzea.
- * Hezkuntzarako eskubidearen alde esku hartzeko eta mobilizatzeko baliabideak ezagutzea. Proposaturiko jardueretan partaidetza proaktiboa izatea.

© Paulo Teia SJ

© Anna Roig/Entreculturas

OHAR OROKORRAK:

- Jarduerak hezkuntza-eremu formaletan zein eremu ez-formaletan (eskaut taldeak, ludotekak, aisialdiko jarduerak, etab.) egiteko dira.
- “Irakasle” terminoa erabiltzen dugunean, hezkuntza-eremu formaleko zein ez-formaleko hezitzaileei, laguntzaileei, begiraleei eta abarri buruz ari gara.
- Adin-ziklo edo -talde bakoitzeko bi jarduera proposatzen ditugu: bat Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainak (HMK) aurtun lantzeko proposatzen duen gai zehatzari buruzkoa eta bestea hezkuntzarako eskubideari buruzkoa.
- Proposatutako jarduerak adin-talde desberdinentzat daude pentsatuta, baina egokitu egin daitezke beste maila batzuetako ikasleekin erabiltzen badira.
- Jarduera bakoitza egiteko proposatzen den denbora gutxi gorabeherakoa da. Laguntzaile bakoitzak taldearen ezaugarrien, denboraren eta abarren arabera egokitu ahal izango du.
- Hezitzaile bakoitzak finkatuko du zenbat denbora emango duen 2015eko azken hiruhilekoko (orduan jasoko dira proposamen didaktikoak) eta apirileko (orduan egingo da Hezkuntzaren aldeko Munduko Ekintza Astea) jarduerak egiten.
- Gure webgunean (www.cme-espana.org) dagoen PDFtik, zuzenean sar zaitezke material honetan dauden esteka guztietara.

SAKONTZEKO:

Hezkuntzak duen zeregin babeslea lantzeko jarduerak proposatzen dizkizugu. Hala ere, hori bera lortzea hezkuntzaren hainbat alderdirekin dago lotuta.

Zure taldearekin sakonago landu nahi baduzu gaia, jarduerak eta materialak biltzen dituzten baliabideen berri emango dizugu.

Kanpainaren webgunean (www.cme-espana.org) aurreko HAMEAko proposamenak aurkituko dituzu:

2015
Munduan hezkuntza izateko eskubidearen lorpenak eta erronkak.

2014
Hezkuntza Inklusiboa. Ezintasuna duten pertsonen hezkuntzarako duten eskubidea.

2013
Irakasle-lanbideari balio handiagoa ematea

2012
Kalitatezko hezkuntza goiztiar baterako eskubidea.

2011
Emakumeen eta neskatuen hezkuntzarako eskubidea

2010
Hezkuntzaren finantzaketa

2009
Gazteen eta helduen alfabetatzea

HMKren Youtubeko katean (<http://www.youtube.com/user/CMEspain>), gaiarekin lotutako bideo interesgarriak aurki ditzakezu.

Horrez gain, hezkuntzarako eskubideari buruzko baliabide hauek ere badituzu:.

Bibliografia osagarria:

Etorkizuna argitzea hezkuntzan inbertitzea umeen pobreziaren aurka borrokatzea da.
https://www.savethechildren.es/sites/default/files/imce/docs/etorkizuna_argitzea_euskadi.pdf

- *Global Express: IRAK AZALEAN*, Intermón, Barcelona 2003
- *Global Express: Afganistan. Terrorismoari aurre egiteko gerra ote da?*, Intermón, Barcelona 2001
- *Global Express. Su etena: armen negoziakoa*, Barcelona. Intermón. 2003
- *Palestina: bidezko bake burutu gabea*, Bilbao, PTM Mundubat, 2002
- *Tolerantzia geure burua hezitzea*. Karpeta didaktikoa, Tolerantzia geure burua hezitzea. Karpeta didaktikoa. Bilbao: Coordinadora Gesto por la Paz. Euskal Herria 1998
- *Bakean*. Gorroitzategi, Bilbao, Ibaizabal, 1995
- *Si el mundo fuera una aldea de 100 personas*. Kayoko, Ikeda, Lummis, C. Douglas. Barcelona, Intermón, El Aleph, 2003
- *DVD: Chekpoint Rock. Canciones desde Palestina*. Muguruza Fermín, Corcuera Javier, Barcelona. Cameo Media. EITB 2009
- *Memed en Oparia*. Casals, Ester Barcelona: Intermón, 2001
http://www.kaidara.org/upload/99/El_regalo_de_Memed_eus.pdf
- *DVD: Voces inocentes*. Mandoki, Luis. Barcelona: Manga Films, 2007

Material guztiak <http://centroderecursos.alboan.org/> webgunean aurki ditzakezu.

Bideoak:

- **Gatazka-eremuak - learning world** <https://www.youtube.com/watch?v=ZnvXPii2C8w>
- **Gatazka Kontuan hartzen duen Hezkuntza (6tik 3): ikasteko aukera izateko eta ikasteko giroa sortzeko estrategiak**. <https://www.youtube.com/watch?v=XCBjdJXvt2A>
- **Hemen eta han, elkarrekin hezkuntzaren alde**. https://www.youtube.com/watch?v=iYYLA_5Qdjk
- **"Beasts of no nation"**. <https://www.youtube.com/watch?v=orsaclo0vbu>

PROPOSAMEN DIDAKTIKOAREN EBALUAZIOA:

Proposamen didaktiko hau egin duen taldearentzat, oso garrantzitsua da jakitea ea proposamena erabilgarria izan den gaia proposamenaren xede diren pertsonekin lantzeko. Hori dela eta, eskatzen dizuegu denbora bat hartu eta proposamenean jasotzen diren edukiak eta metodologiak ebaluatzeko, eta ikusteko ea balio izan duten proposatutako helburuak lortzeko.

Hau da gure proposamena:

-- **Ikasleentzako galdeketa bat**. Proposamen honen 37 orrialdean aurki dezakezue. Eman ikasle bakoitzari galdeketa kopia bat, eta betetzen dituztenean bidali hona: Campaña Mundial por la Educación. Pablo Aranda 3. 28006 Madrid.

-- **Irakasleentzako galdeketa bat**. On-line bete dezakezue, webgune honetan: www.cme-espana.org

BIGARREN HEZKUNTZAKO LEHENENGO ZIKLOA (12-14 urte)

1. JARDUERA:

Hezkuntza: Aukerak izateko bidea

Iraupena:

50 minutu

Materialak:

proiektorea, ordenagailua, Internet, folioak, margoak, kola eta guraizeak

Azalpena:

Lehenengo zatia
(20 minutu)

Talde handian, saioari ekingo zaio, egunero ikastetxera joateko zer ibilbide egiten duten hitz eginez.

Noiz jaikitzen dira ohetik? Zer garraiobide erabiltzen dute? Bakarrik ala norbaitekin joaten dira? Nor bizi da urrunena edo nork behar du denbora gehien taldekideen artean? Nork gutxien? Zer gorabehera izan dituzte eskolara berandu iristeko: auto-ilara, igogailua hondatua, aldrebeskeriaren bat...?

Hitz egiten jarraituko da, galdera hau eginda: eskolarako bidea berdina izango ote da munduko haur eta nerabe guztientzat? Ikasleek dakitena edo uste dutena adieraziko dute, eta, ondoren, **Camino a la escuela** filmaren trailerra ikusiko da

(<http://www.caminoalaescuela.com/> webgunean ikus daiteke). Esteka horretan bertan azaltzen da nola sortu ziren proiektua eta pertsonaiak, film osoa gure herriko zinema-aretoetan botatzeko zer aukera dagoen...

SINOPSISIA

Dokumentalak lau umeren aparteko istorio erreala kontatzen du.

Jakcsonek, Carlitosek, Zahirak eta Samuelek, egunero-egunero, hainbat ezbehar eta arriskuri aurre egin behar izaten diote eskolara iristeko. Laurak bata bestetik oso urrun dauden munduko lau lekutan bizi dira, baina guztiek dute ikasteko gogoia, eta badakite hezkuntzak baino ez dizkiela irekiko etorkizun hobe baterako ateak.

www.caminoalaescuela.com

Lehenengo momentuari amaiera emateko, eztabaidatu egingo da, talde txikietan edo handian, saioa hastean egin diren galdera berberen inguruan: zer garraiobide erabiltzen dute? Bakarrik ala norbaitekin joaten dira? Nor bizi da urrutiena edo nork behar du denbora gehien lau protagonisten artean? Zer gerta dakieke pertsona horiei eskolara berandu iristeko edo ezin iristeko?

Eztabaida amaitzeko, galdera hauek egin daitezke: eskolan ikasteko, prest egongo al zinateke ahalegin hori egiteko? Zer eszenak edo pertsonak eman dizu atentzioa batez ere? Egoki iritziz gero, berriro jar daiteke bideoa galderak egin ostean, ikasleek xehetasunei errepara diezaieten.

Bigarren zatia (20 minutu)

Bigarren zatian, hasteko, galdera hau egingo da (erantzunda badago, lehen zatiko analisiari hel dakioke berriro): zer dago eskolara joateko ahalegin handi horren atzean? Zer lortu nahi dute ume horiek eta haien familiek?

Hezkuntzak, besteak beste, aukerak lortzeko bideak zabaltzen ditu, eta kalteak gutxitzeko estrategiak ematen ditu. Hezkuntzak indartzeko aukera ematen die pertsonari, bai eta garatzeko eta aske izateko, parte hartzeko, gaitasunak handitzeko eta abarrerako baliabideak ere.

Alde horretatik, jarraian, ikasleei eskatuko zaie kartel bat egin dezatela hezkuntzak ematen duen baliabide edo gaitasun bati buruzko eslogan batekin. Jardueraren bideratzaileak ikusten badu lanak ematen dizkiela horrek, adibide bat jar dakieke:

Gaitasuna: Pentsamendu kritikoagoa sustatzen digun kalitateko hezkuntza.

Irudia: Zenbait gezi norabide berean eta beste bat beste norabide batean, korranteak jotzen duen bidetik ibiltzen ez direla adierazteko.

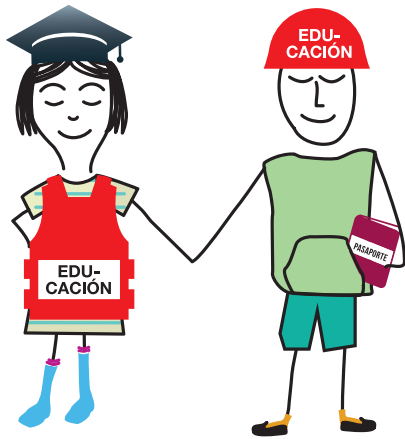
Eslogana: Ez ezazu itsu-itsuan esaten dizutena sinetsi.

Amaieran, kartel guztiak elkarri aurkeztu eta ikusgai jarriko dira modu originalean: sabaitik zintzilik hariekin edo paper-zatiekin, kortexozko ohol batean, korridorean...

Hirugarren zatia (10 minutu) ebaluazioa

Taldeak erakusketa ikusiko du, lasai, eta pertsona bakoitzak deigarria egin zaion diseinu bat hautatuko du.

Gero, bilera egingo da, eta ikasleei eskatuko zaie adierazteko zergatik hautatu duten diseinu jakin hori; gero, jaso duten hezkuntzak gaitasunak eta aukerak eman dizkiela erakusten duen esperientzia jakin batekin lotu beharko dute.

2. JARDUERA:

Egoera larriak babesten dituen hezkuntza.

Iraupena:

40 minutu

Materialak:

Kartoi mehea edo DIN A3 papera, errotuladoreak edo margoak

Azalpena:

Lehenengo zatia
(20 minutu)

Saioari ekingo zaio, dinamika honi jarraituz:

Taldeko pertsona boluntario bat eskatuko da, eta hark isilpean irakurriko du (eta gainerako taldekideak ohartu gabe) egoera hauetako bat.

EGOERA ①

“Samuelek 13 urte ditu eta Indian bizi da. Desgaitasuna duenez, ezin da oinez ibili, eta gurpil-aulkian egin behar ditu etxetik eskolara dauden 4 kilometroak; beraz, zaila dauka ikaskuntza arautua jasotzea. Bi anaia gazteagoek lagundu egiten diote, gurpil-aulkari hondarrez betetako bideetan, ibaietan eta beste oztopo batzuetan zehar bultza eginez”

www.caminoalaescuela.com

EGOERA ②

“Ghadak 13 urte ditu eta Aleppon bizi da, Sirian. Iaz Libanora alde egin behar izan zuen familiarekin, bere herrialdean orain 4 urtetik dagoen gatazka armatua dela eta. Hasieran, amari etxean laguntzen zion. Ghadari, ordea, triste eta aspergarri egiten zitzaizkion egunak. Alabaina, duela zortzi hilabetetik eskolara joaten da Libanon”.²

<http://noland.eu/que-es-noland/>

EGOERA ③

“Chefa naiz. Piura Behean jaio nintzen, eta orain 68 urte ditut. Haurtzaro oso tristeia izan nuen: ez nekien zer zen jolastea, lana baizik ez bainuen egiten. Hauxe esaten genuen geure artean: halaxe da eta eutsi egin behar diogu. Lan eta lan ibiltzen ginen. Argal-argalak ginen, beltzaran beltzaranak; oraindik ere beltzarana naiz, hainbeste eguzki hartuta. Ez ginen eskolara joaten; ‘horrela beharko du!’ esaten nion neure buruari. Burutik pasatu ere ez zitzaigun egiten gurasoek eskolara bidali behar gintuztenik; nireztat normala zen hura guztia. Ez geneukan beste irtenbiderik, ez baikenekien ezer”.³

² Jolastu eta ikasteko eskubidea, baina bizitza jokoan jarri gabe. (Entreculturas)

³ Ikusteko gai diren begiak (Entreculturas)

Gainerako taldekideei azalduko zaie testu honetan (oraindik ez dakite ezer horri buruz) mundu honetako pertsona baten muturreko egoera deskribatzen dela. Kontsigna hau emango zaie:

“Hiru datu hauek asmatu behar dituzue:

1 Nor naiz: sexua, adina?

2 Non nago?

3 Muturreko zein egoera deskribatzen du? Zer aukera daude galbidean edo zein eskubide ez da behar bezala babesten?

Horretarako, soilik **bai edo ez** erantzuna onartzen duten galderak egin behar dituzue.

Azken galderari erantzuteko argibide gehiago eman daitezke, taldeak ez baldin badu asmatzen zentzuzko denbora-tarte batez.

Dinamika hori muturreko hiru egoeretan erabiliko da, eta boluntarioa aldatuko da kasu bakoitzean.

Muturreko hiru egoera horien berri jaso ondoren, eztabaidarako tarte irekiko da, galdera hauei erantzuteko eta gogoeta egiteko:

- zer egingo zenukete zuek egoera horietan?
- Nola sentituko zinatekete? Nola jokatu zenukete?
- Zer egin genezake geure inguruan, hezkuntzarako eskubidea bermatzeko?

Bigarren zatia
(10 minutu)

Irakasleak edo begiraleak testu hau irakurriko du.

Gatazken eta hondamendien ondorengo egoeretako hezkuntza

Mundu osoan eskolatu gabe dauden 69 milioi haurretatik asko eta asko gerrek eta hondamendi naturalek jotako herrialdeetan bizi dira. Guztiontzako Hezkuntza lortzeko, ikasteko aukerak eman behar dizkiegu haiei guztiei.

© Christian Fuchs/JRS

© Pablo Funes/Entreculturas

Gero eta jende gehiagok uste du hezkuntza ezinbesteko elementua dela gizarteari erantzuteko. Gatazkek eta hondamendi naturalek eragindako komunitateek beraiek, sarritan, seme-alabentzako hezkuntza-zerbitzuak lehenesten dituzte, berehalako beharrian materialen aldean.

Hezkuntzak, leku seguru eta neutraletan ematen bada, bizitzak salbatu eta babestu ditzake, babes fisikoa, kognitiboa eta psikosoziala ematen baitu. Hezkuntzak eguneroko bizimodua lehengoratzen du, eta jendeari etorkizunerako itxaropena pizten dio; gainera, oinarritzko beste giza premia batzuk asetzeko balio dezake, bai eta segurtasunaren eta ongizatearen aldeko mezuak transmititzeko ere. UNESCO erakundea hezkuntza arloaz arduratzen da Nazio Batuen sisteman, eta hezkuntza sustatzen du larrialdi- eta lehengoratzeko egoeretan, modu dinamikoan.

<http://www.unesco.org/new/es/unesco/themes/pcpd/education-in-emergencies>

Txandaka, pertsona bakoitzak testua irakurri ostean gogoan gelditu zaion hitz edo esaldi bat esango du.

Hirugarren zatia (10 minutu) ebaluazioa

Zati honetarako, taldeari hezkuntzari buruzko esaldi bat ekartzeko eskatu izango zaio aurretik. Adibide gisa, edo ikasleek ezin izan badute esaldirik ekarri, ozen irakurriko dira esaldi hauek (<http://blog.tiching.com/las-10-mejores-frases-sobre-educacion/>) webgunetik atera dira):

Haurrak onbera izateko biderik onena hauek zoriontsu egitea da.

Oscar Wilde

Langile sortzaileak nahi badituzu, emaezu jolas egiteko denbora nahikoa.

John Cleese

Saioa amaitu eta landutako guztia biltzeko, esaldiak irakurri ondoren, ikasleak binaka jarri eta **“aipu ospetsu”** bat idatziko dute, hezkuntzak egoera ahulak eta babes-egoerak murrizteko estrategia gisa duen funtzioa adierazteko. Esaldi horrekin, A3 neurriko kartel bat egingo dute.

Ikasleek ikastetxean zehar jar ditzakete kartelak, gainerako hezkuntza-komunitatea sentsibilizatzeko.

Esadazu eta ahaztu egingo dut; irakatsiezadazu eta oroitu egingo dut; utziezadazu esku hartzen eta ikasi egingo dut.

Benjamin Franklin

Guk umeei ematen dieguna umeei gizarteari emango diote.

Karl A. Menninger

Arrastoa uzten duen hezkuntza ez da burutik burura igo.

Howard G. Hendricks

Hezkuntzak izateko gai garena izaten irakasten digu.

Hesíodo

Urrunera joateko, ez dago liburu bat baino itsasontzi hoberik.

Emily Dickinson

Kulturari eta jakintzari dagokienez, gordetzen den hori baino ez da galtzen; ematen den hori baino ez da irabazten.

Antonio Machado

Haur batek hiru kontu erakutsi ahal dizkio heldu bati: arrazoirik gabe pozik egoten, beti esku artean egiteko zerbait izaten eta nahi duen hori indar betez exijitzen.

Paulo Coelho

Irakaslea ikasleei jakin-minaren, ezagutzaren eta jakinduriaren lilura pizten dien iparrorratza da.

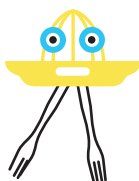
Ever Garrison

Ebaluazioa:

Bukatzeko, emotikonoen bidez ebaluatuko da jarduera, edo, besterik gabe, honelako esaldiak betez: “hau ikasi dugu, besteak beste: ...”, “onena hau izan da: ...”...

gustoko dut

berdin zait

ez zait gustatu

3. JARDUERA:

**HEZKUNTZA KOMUNITATEA
HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN
INGURUAN MOBILIZATU ETA
SENTSIBILIZATZEN DUGU**

BIGARREN HEZKUNTZAKO BIGARREN ZIKLOA (14-16 urte)

1. JARDUERA:

Istorio-kontalariak

Iraupena:

50 minutu

Materiala:

Proiektorea, arbela eta bozgorailuak

Jardueraren helburuak:

1 Ikasleek ulertzea ikastetxea garrantzitsua dela eta babesgune segurua dela pertsona gisa hazteko eta gure eskubideak bermatzeko.

2 Gure estereotipoen eta aurreiritzien inguruan hausnartzea.

Azalpena:

Estereotipoen bila: Afrika gure planetako kontinenterik handiena da. Hala ere, herrialde bakar bat balitz bezala ikusten dugu, eta hitz hauekin lotu ohi dugu maiz: gerra, gosea, haurren lana.

Egia da, bai, Afrikako zenbait herrialdetan arazo horiek dituztela, baina ez ditugu orokortu behar informaziorik izan gabe.

Ikasleei bi
argazki hauek
erakutsiko
dizkiegu:

© Educo

© Educo

Jarraian azaltzen diren hitzak irudietako bakoitzean jartzeko eskatuko diegu. Hitz horiekin, neskato eta mutiko horien istorioa konta dezakegu. Hitzak errepikatu egin daitezke, edo batzuk erabili gabe ere utz daitezke.

ESKOLA

GERRA

ETORKIZUNA

POBREZIA

ESKUBIDEAK

BERDINTASUNA

GOSEA

UNIBERTSITATEA

EMI-GRAZIOA

JOSTAILUAK

MALNUTRIZIOA

GIBA (HIESA)

OSASUNA

ZORIONTASUNA

AUTOBUSA

URA

HAURREN LANA

Oro har, hitz negatiboenak, kasu honetan, neskatoarekin lotzen ditugu, Afrikakoa delako. Alabaina, ez da zertan horrela izan, eta baliteke ikasleek ez erantzutea estereotipo horiei.

Dena dela, **2. zatiari** ekingo diogu:

“Binta y la gran idea” filma. Aurreko ariketa egin ostean, hezitzaileei ikasgelako neska-mutilei esango diete ez dutela

argazkiko mutikoaren istorioaren berri, baina neskatoaren istorioa, berriz, aspalditik ezagutzen dutela: *“Binta zazpi urteko neskato afrikar bat da; herrixka polit-polit batean*

bizi da, Casamance ibaiaren ondoan, Senegal hegoaldean, eta eskolara joaten da”. Javier Fesserrek zuzendutako film laburraren bidez ezagutzen dugu haren istorioa; film hori 2007ko Oscar sarietarako izendatu zuten, eta Unicefen “En el mundo cada rato” ikus-entzunezko lanaren parte da.

Film laburrerako esteka: <https://vimeo.com/60326863>

Film hori aurretik erabili baldin bada gelan, Chimamanda Adichie idazle nigeriarraren **“El peligro de una sola historia”** bideoa ikus dezakegu

http://www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_of_a_single_story?language=es#t-888120

Filmaren ondorengo hausnarketa (10 min.)

“Binta y la gran idea” ikus-entzunezko altxor bat da, irakasleari alderdi asko eta asko lantzeko aukera ematen baitio: elikagaien subiranotasuna, garapen iraunkorra, genero-berdintasuna eta abar. Batez ere, ordea, agerian uzten du hezkuntzarako eskubideak zenbaterainoko garrantzia duen pertsonen bizi-garapenean.

Zati hau bukatzeko, jolas bat proposatzen dizuegu. Bintaren larruazalean jartzen saiatuko gara, hark ere estereotipoak izango baititu ziurrenik (pelikulan bertan ere ikus ditzakegu batzuk, hala Bintaren aitaren nola haren lagun handiaren, tubab direlakoez mintzatzen direnean).

- Nola definituko zenuke argazkiko mutikoa (ez dugu haren istorioaren berri), Senegalgo herritxo batean biziko bagina? Zure ustez, zerk emango liguke atentzia? Zer alderdi esajeratuko genuke?
- Neska-mutil guztiek ariketa txiki hau egindakoa,

haietako batzuen ikuspegiak irakur ditzakegu. Hartara, amaiera emango diogu Afrikan norvegiarrei buruz duten ikuspegia erakusten digun parodiako bideo honi.

Africa for Norway:
<https://www.youtube.com/watch?v=pkOUCvzqb9o>

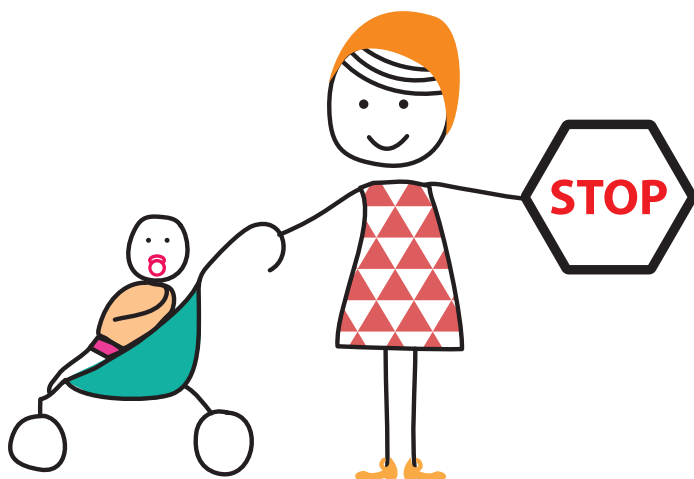

Ebaluazioa:

Jarduera amaitzeko, galdera hauek egingo zaizkie ikasleei:

- Gustatu al zaizu ariketa?
- Zer ikasi duzu?

2. JARDUERA:

Aktibistak

Iraupena:

50 minutu

Materiala:

Proiektorea eta bozgorailuak

Jardueraren helburuak:

1 Hurrek gizartea hobetze aldera parte hartzeko eta eragiteko izan dezaketen gaitasuna erakustea.

2 Haurrak hezkuntzarako eskubidearen alde egitera bultzatzea.

Jarduera:

Zoritxarrez, mundu osoko 58 milioi umek ez dute hezkuntza jasotzeko eskubiderik; 58 milioi haur horiek lan egiten dute ikasi beharrean.

Hona hemen istorio horietako baten adibidea: <https://www.youtube.com/watch?v=xgXo4ybigpM>

“Binta y la gran idea” filmean ikusi dugun moduan, ordea, ikastetxea ez da haurren eskubideak babesteko leku soil bat; ikastetxean beste pertsona batzuen eskubideak ere defenda ditzakegu.

Film laburrean ikusi dugunez, eskolara joaten diren haurrek salatu dute arazoa, antzezlan baten bidez.

Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainako kideok uste osoa dugu gurekin batera munduko pertsona guztientzako hezkuntzarako eskubidearen alde diharduten neska-mutikoek daukaten indar eraldatzailean.

Horrexegatik, zuekin partekatu nahi ditugu beren indar eta konpromisoarekin mundu hau aldatzea eta hobetzea lortu duten haur eta neska-mutikoen istorio batzuk.

HAURREN LANAREN KONTRAKO MUNDU MARTXA:

1997an, gizarte zibilak bat egin, eta Haurren Lanaren kontrako Mundu Martxa abiatu gobernuz kanpoko erakundeek, langileen elkarteek eta haurren eskubideen eta giza eskubideen aldeko taldeek. Kanpainaren helburua zen mundu osoko indarrak mobilizatzea eta haur guztien eskubideak babestu eta sustatzea; bereziki, doako eta baliozko hezkuntza jasotzeko eskubidea, eta esplotazio ekonomikotik eta haurren garapen fisikoari, mentalari, espiritualari, moralari edo sozialari kalte egin diezaiokeen edozein lanetatik liberatzeko eskubidea.

<http://blogs.lavozdegalicia.es/nomepidancalma/2015/05/04/por-que-triunfo-la-marcha-contra-la-explotacion-laboral-infantil/>

MARTHA
PAYNE

neskato eskoziarra ezagun egin zen bere ikastetxean kalitate txarreko janaria ematen zutela salatu zuelako Neverseconds izeneko bere blogean.

Neskatoak izugarri haserrearazi zituen zuzendariak, eta eskolako menuari argazkiak ateratzea debekatu zioten. Alabaina, albisteak mundu osoan zabaltzen ziren, eta Payne, arrakasta mediatikoaz baliatuta, beste kausa batzuen alde egin zuen; adibidez, Mary's Meals defendatu zuen, munduko komunitate ahulenei laguntzea eta haurren gosetea saihestea helburu duen mugimendu globala.

<http://www.elmundo.es/elmundo/2012/06/15/internacional/1339765212.html>

NIRE ESKOLATIK,
NIRE HIRIAREN ALDE:

Ingurumen Hezkuntzako “De mi escuela para mi ciudad” programa 1998an sortu zen, haur eta gazteek Segoviako ingurumena hobetzen esku har zezaten. Horretarako, eskolan lan egin zen, baina une oro hiriri begira. Eskolan landu bazen ere, udal-politikako proiektu bat da; izan ere, hasiera-hasieratik helburu izan zuen herritar gazteenek hiriko ingurumen-arazoak hobetzen esku hartzea, baina baita Udaleko teknikariek, zinegotziek eta alkateak parte hartzea ere, gazteen proposamenak entzuteko, aztertze eta, zenbait kasutan, gauzatzeko.

<http://www.mecd.gob.es/revista-cee/pdf/n6-rubio-noheda.pdf.html>

CIBERCORRES-
PONSALAS

Plataforma de Infanciaren programa bat da: 18 urtez azpiko neska-mutikoen, blog eta sare sozialen bidez, zer pentsatzen duten, zer nahi duten, zer kezka dituzten edo zer aldatu nahi duten azaltzen diote munduari.

Beti taldean parte hartzen dute, hezkuntzan edo gizartean esku hartzeko prozesuen bidez (institutuekin, erakundeekin, udalekin, GKEekin...). Horrela, mundu guztiak entzun ahal die eta errazago parte hartzen dute; gainera, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko aukera onuragarria, osasuntsua eta arduratsua eskaintzen dute.

<https://www.youtube.com/watch?v=0NuR7VWdCqM>

<https://www.cibercorresponsales.org/>

MALALA

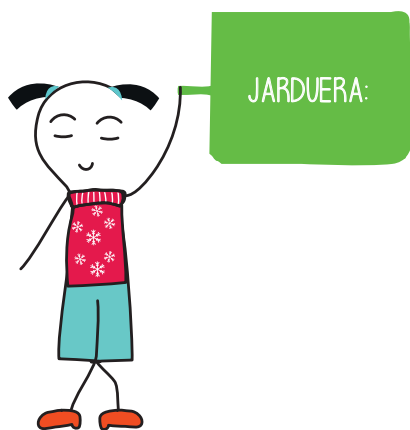
Adibide hauen guztien artean, ezin aipatu gabe utzi Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren beraren ikurretako bat.

13 urte zituenean egin zen ezagun, BBC kateko Gul Makai ezizenarekin idazten zuen blog bati esker: blogean, Tehrik e Taliban Pakistan taldearen gobernupean nola bizi zen azaltzen zuen. Talibanek ikastetxe publikoak itxiarazi zituzten, eta, hala, neskatoen hezkuntza debekatu egin zuten 2003tik 2009ra.

2012ko urriaren 9an, Malalari atentatu bat egin zioten, eta arrisku larrian jarri zioten bizitza. Neska hark, ordea, oraindik ere asko borrokatu behar zuen munduko neska-mutiko guztiek duten hezkuntza jasotzeko eskubidearen alde. 2010eko urriaren 10ean, Bakearen Nobel Saria jaso zuen Kailash Satyarthi indiararekin batera. Haurren zapalkuntzaren aurka eta haur guztiek hezkuntza jasotzen duten eskubidearen alde egindako borrokagatik saritu zituzten biak.

<https://www.youtube.com/watch?v=6HYtDgU5y4>

Ikusi dugunez, **5 istorio** ezberdin ditugu hemen; batzuk erakundeetatik sortu dira, beste batzuk elkarte edo plataformetatik, eta beste zenbait, berriz, norberaren ekimenez. Den-denak, ordea, bat datoz gauza batean: neska-mutikoak eta nerabeak dira gizarte osoaren eskubideak hobetzea helburu duten ekintza horien protagonista.

Ikaskideak 5 taldetan banatu, bost istorio horien inguruko informazio gehiago bila dezaten.

- Zer prestakuntza jaso dute?
- Lortu al dute beren helburuetakoren bat?
- Haurrek parte hartzea interesgarria ote da?
- Haien iritzia entzun eta errespetatzen al da etxean? Eta zure ikastetxean?
- Zuen ustez, zer hobetu daiteke zuen ingurunetik?
- Eskolak babestu al ditzake gizartearen eskubideak?

Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainako kideok uste osoa dugu haurrei eta nerabeei kasu egin behar zaiela eta haien partaidetza funtsezkoa dela gizarte hobea eraikitzeko.

Horregatik, hauxe proposatzen dizuegu azken jarduera gisa: hezkuntzarako eskubidearen aldeko aktibista bihurtzea.

Ez daukagu ezkutuko formularik, baina uste dugu ekintza bat egiteko modurik onena ekintza hori haurrek eta nerabeei diseinatzea dela. Dena dela, hona hemen zenbait jarraibide, badaezpada ere:

- 1. **Gure ikastetxeko IGEaren bidez** gurasoei informazioa helaraztea Hezkuntzaren aldeko Munduko Ekintza Astea, eta haiek kanpainari buruzko informazioa txertatzea beren lanetan.

- 2. **Harremanetan jar gaitzke** gure hiriko edo herriko **agintariekin**, zer eskatzen eta exijitzen dugun azaltzeko eta haiek ere parte hartzeko.
- 3. **Gutunak bidali ahal ditugu tokiko egunkarietara**, hezkuntzarako eskubidea zer den eta zenbaterainoko garrantzia duen azaltzeko eta argi uzteko haur askok ez dutela eskubide hori.
- 4. Arazoa azalduko duen **film labur bat**, ikus-entzunezko lan txiki bat edo antzezlan bat **egin** dezakegu, eta gure hiri edo herriko plaza nagusiren batean aurkez dezakegu.
- 5. **Etxearen ondoren, ikastetxean ematen dugu eguneko ordu gehien**. Beraz, aktibista izateko modurik onena geure ikastetxeko barneko kontuak aldatzea eta hobetzea da:
 - Ba al dago neska-mutilek iritzia azaldu ahal duten leku edo gunerik?
 - Ikasteko eta ikasitakoa indartzeko talderik sor dezakegu, ikasgairen batekin zailtasun handiagoa duten ikaskideei laguntzeko?
 - Ikasgeletan baztertzen al da norbait arrazoren batengatik? Gelako neska-mutilek sor al dezakegu tresna edo barne-erakunderik gatazka horiek konpontzeko eta bizikidetzara hobetzeko?
 - Zenbat birziklatzen da gure ikastetxean? Gure ikastetxeak behar dituen materialak arduraz eta modu iraunkorrean erabiltzen al dira?

Ebaluazioa:

Jarduera amaitzeko, galdera hauek egingo zaizkie ikasleei:

- Gustatu al zaizu jarduera?
- Zer ikasi duzu?

3. JARDUERA:

**HEZKUNTZA KOMUNITATEA
HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN
INGURUAN MOBILIZATU ETA
SENTSIBILIZATZEN DUGU.**

BATXILLERGOA

(16-18 urte)

1. JARDUERA:

Ezberdintasuna markatzen duen etiketa

Iraupena:

60 minutu

Materiala:

Etiketak edo eranskailuak. Argazkiak (inprimatuta edo proiektore batean erakutsita). Interneterako sarbidea. Diskriminazioari buruzko artikuluen fotokopiak

Jardueraren helburuak:

- 1 Ikasleekin gogoeta egitea pertsonen edo kolektiboen arteko bereizkeria-kasu jakin batzuen ondorioei eta jatorriari buruz (arraza, sexua, erlijioa, botere ekonomikoa, itxura fisikoa...).
- 2 Gogoeta egitea kalitateko hezkuntzak duen garrantziaz, alde batetik, eta eskolak bereizkeria dela-eta sortutako gatazkak konpontzeko eta gizarte justu eta berdinzaleagoak lortzeko ematen duen babesaz.

Azalpena:

Lehenengo zatia
(20 minutu)

Ikasleei eskatuko zaie dinamika motibagarri bat lantzeko: Hezkuntzari buruzko Munduko Biltzar batean gaudela imajinatzea.

Dinamizatzailleak edo irakasleak "zeremonialari" lanak egingo ditu, eta neska-mutilei ekitaldira sartzeko etiketa bana emango die bizkarrean itsasteko; eranskailuan, nazioarteko biltzarrera doazen pertsonak elkarrekin harremanetan jartzeko argibideak daude.

Azalduko zaie ezin dutela irakurri beren bizkarrean itsatsia duten edukia, baina bai besteen bizkarrean dagoena; hortaz, horien arabera jokatu beharko dute nazioarteko harremanak egiteko.

- 1 Egin barre nitaz erdeinuz eta alden zaitez
- 2 Begira iezadazu goitik behera, jakin-minez beterik
- 3 Ez iezadazu utzi zure mintzataldean sartzen
- 4 Jar zaitez harremanetan nirekin, mintzatalde bat osatzeko
- 5 Agur nazazu adeitsuki eta eman besarkada bat
- 6 Emadazu eskua ni agurtzeko, baina interes handirik gabe
- 7 Ez iezadazu kasurik egin
- 8 Erakutsi beldurtuta zaudela
- 9 Nazka edo mespretxua erakutsi
- 10 Begira iezadazu errukiz
- 11 Agur nazazu burua makurtuz
- 12 Egin iezadazu irribarre adeitasunez

Etiketek esaldi
hauek izango
dituzte, adibidez:

Dinamika hori gauzatu ondoren, **hausnartu eta eztabaidatu galdera** hauen inguruan:

- Nola sentitu zara?
- Bizitza errealean, zein pertsonak eduki ditzakete etiketa horiexek?
- Nork jartzen ditu etiketak?
- Zer ondorio dute etiketek?
- Zer da estereotipoa?
- Zergatik jartzen zaizkio etiketak jendeari?
- Zer egin dezakegu?
- Zure ustez, egoera hori benetan gerta liteke hezkuntzari buruzko biltzar batean? Zergatik?
- Uste duzu eskolan diskriminazioa dagoela?
- Hezkuntza eta eskola lagungarri izan al daitezke diskriminazioaren arazoak konpontzeko?

Bigarren zatia
(40 minutu)

Taldeari zenbait pertsonaren argazki batzuk erakutsiko zaizkio.

Eskatuko zaie adieraz dezatela aurreko dinamika etiketetatik zein jarrera jasan ote ditzaketen pertsona horiek bizitza errealean; adibidez, Afrikako haur albinoek, Latinoamerikako indigenek eta Indiako kasta desberdinetako pertsonak. Ikasleei eskatuko zaie kolektibo horietako bat hautatu eta haien egoerari buruzko informazioa irakurtzeko.

Jarraian, kolektibo horien diskriminazioa eta hezkuntza elkarrekin lotzen dituzten artikulu batzuk erakutsiko dira:

© Erik Cleves Kristensen

<http://www.elpais.com.uy/vida-actual/albinos-tanzania-sufren-estigmatizacion-violencia.html>

<http://www.terra.com.mx/articulo.aspx?articuloid=379342>

(Oharra: artikulu honek auzitan jartzen du hezkuntza-komunitatearen funtzioa, ezer ez duela egiten esanez. Autokritikako adibide gisa jartzen ditu haurrak eta nerabeak babesten esku hartzen ez duten hezkuntza-komunitateak)

<http://www.elfuturoempiezahoy.org/la-educacion-la-base-contrala-discriminacion-de-castas>

Ondoren, galdera hauen inguruan eztabaidatuko da:

- Zure ustez, zergatik sortzen da diskriminazioa?
- Zure iritziz, garrantzitsua al da diskriminazioa jasaten duten haurrek eskolara joateko aukera izatea?
- Uste duzu eskolak beti babesten dituela haurrak? Zergatik?
- Zure ustez, hezkuntza oro har garrantzitsua al da horrelako egoerak saihesteko?

© Pan American Health Organization-PAHO

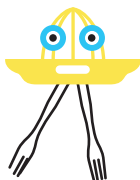

Ebaluazioa:

Bukatzeko, emotikonoen bidez ebaluatuko da jarduera, edo, besterik gabe, honelako esaldiak betez: “hau ikasi dugu, besteak beste: ...”, “onena hau izan da: ...”...

gustoko dut

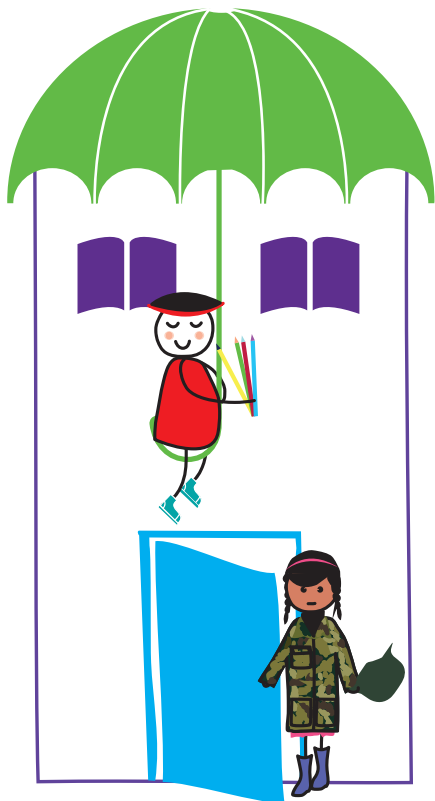
berdin zait

ez zait gustatu

2. JARDUERA:

Babesle diren eskolak eraikitzen

Iraupena:

60 minutu

Materiala:

Rol-jokoko fitxak (eranskina)

Jardueraren helburuak:

- 1 Erakustea eskola diskriminazioari aurre egiteko eta ikasleen eta irakasleen arteko elkarlaneko ikaskuntzarako lekua dela; hau da, gatazkak modu demokratikoan eta parte-hartzailean konpontzeko gunea.
- 2 Eskolako diskriminazio-egoera baten inguruan hausnartzeko eta egoera hori bizitzeko balioko duen rol-dinamika bat egitea eta gatazkak elkarrekin konpontzeko tresnak erabiltzea.
- 3 Hezkuntza-komunitatean mobilizazio-ekintza bat egitea, ikastetxe babesleenak aldarrikatzeko.

Azalpena:

Zenbaitetan, gerta daiteke komunitate bateko neska-mutilek diskriminazio motaren bat jasatea eta ondorioz nolabaiteko jazarpenen biktima izatea. Gainerakoen “desberdina” izate hutsak (itxura fisikoagatik, jaioterriagatik, erlijioagatik, janzteko eragatik, eskolako notengatik...) bazterkeriaren erdigunean jar dezake norbait. Hala, hezkuntza-komunitate guztiak parte hartzen badu, eskola arazo horiek identifikatzeko eta konpontzeko lekua izan daiteke.

Irakasle eta ikasleek ere esku har dezakete horretan, ardurak beren gain hartuz eta neurriak ezarriz. Jarraian, rol-dinamika bat egingo dugu kasu praktiko baten bidez, eskolako diskriminazio-kasu posible bat konpontzeko.

Dinamikaren hasiera:

Taldeari eskatuko zaio antzez dezala bitartekaritza-saio bat: ikasle bakoitzak rol bat hartuko du, diskriminazio-arazo baten tartean egon ohi diren alderdiak antzezteko.

Neskek eta mutilek osaturiko talde bat etengabe iraintzen du neska-mutil batzuek osaturiko beste talde txikiago batek, eskolatik ateratakoan.

Taldeak neska-mutilen talde horrek zer diskriminazio eta zergatik jasaten duen eztabaidatu eta erabaki behar du. Ideia-jasa bat egin eta aipatutako egoeretako bat hautatuko da, rol-jokoa egiteko.

Gero, **ideia-jasa** egingo da berriro ere, taldeari galdetuta beren ustez zein pertsona dauden gatazka horretan sartuta.

Gero, hasteko, bitartekaritza komunitarioko jarduera bat antzeztuko da, eta hautaturiko **diskriminazio-egoeraren** tartean egon daitezkeen **9 aktorek parte hartuko dute**: erasotzaileek, eraso jasotzen dutenak, isilik begira dauden lekuko ikasleek, gatazkan parte hartzen duten lekuko ikasleek, irakasleek, bitartekariak, erasotzaileen familiak, eraso jasotzen dutenen familiak, komunitateko beste kide batzuek (familiak oro har, tutoreak, inguruko merkatariek, bizilagunek...).

Asko jota 9 talde osatuko dira, eta rol bakoitza azaltzen duten fitxak banatuko dira (ikus eranskina).

5 minutuz, talde bakoitzak bere rola azalpena irakurriko du, eta argudioak edo beste kolektibo batzuei egiteko galderak prestatuko ditu.

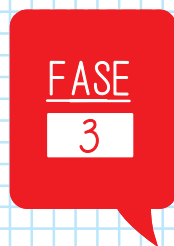
Eztabaida hau dinamizatzeko, irakasleek hitz egiteko txanda eman diezaieke taldeei, eta, beharrezkoa bada, galdera motibatzaileak egin ditzakete, **fase hauei jarraituz**:

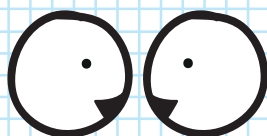
Eztabaidari ekin, biktimei entzunda.

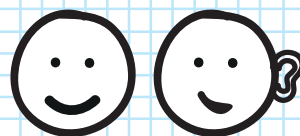
Gero, erasotzaileen taldeak argudioak azalduko ditu.

Eztabaida irekiko da, rol-jokoko gainerako kolektiboek ideiak, galderak edo informazioa aurkez ditzaten. Hitz egiteko txanda emango da ordenaren eta aipamenen arabera, eta talde bakoitzak bere burua aurkeztu beharko du lehenengoz hitz egitean.

Bitartekariak zeregin oso garrantzitsua dute: interes komunak aurkitzen, ados jartzen eta gatazka konpontzeko akordioak lortzen saiatuko dira.

Jarduerak ez du azken emaitza zehatzik. Alde guztiei eska dakieke konpromisoak hartzeko eta hitzarmen bat lortzeko. Hala ere, helburua ez da konponbidea lortzea, alderdi guztiek elkarrekin hitz egitea eta elkarri entzutea baizik.

Ebaluazioa:

Saioa amaitu baino hoguei minutu lehenago, rol-jokoa geldiaraziko da, ordura arte gertatu denaren inguruko ebaluazioa eta gogoeta egiteko. Galdera hauek egingo dira horretarako:

- Nola sentitu zarete talde bakoitza?
- Zerk eman dizue atentzioa?
- Nola ikusi duzue zeuen burua bitartekari gisa?
- Bitartekariok lanak izan al dituzue zuen rola fitxako premisei jarraituz betetzeko? Zergatik?
- Zuen ustez, hau benetan gertatzen al da?
- Zuen ustez, egoera horietatik zein gerta daitezke errealitate hurbilean?
- Zer ikasi duzue dinamika honetan? Uste duzue eguneroko bizimoduan praktikan jar dezakezuela?
- Zuen ustez, hezkuntza garrantzitsua al da horrelako egoeretan? Zuen ustez, hezkuntza-komunitateak zer funtzio du honetan gurtian?
- Uste duzue zuen ikastetxea eta bertako komunitatea gaur egun prest daudela gai hauek lantzeko? Ezetz erantzun baduzue, proposa ezazue jarduteko plan bat; bestela, egin ezazue egoki deritzozuen zuzendaritza-taldeari edo hezkuntza-erakundeari bidaltzeko eskaera bat, eskola guztiontzako leku seguru bihurtzeko beharrezko neurriak ezar ditzan.

ROL JOKOKO FITXAK (webgunean aurki dezakezuen eranskinean)

3. JARDUERA:

**HEZKUNTZA KOMUNITATEA
HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN
INGURUAN MOBILIZATU ETA
SENTSIBILIZATZEN DUGU**

HELDUEN HEZKUNTZA

(18-99 urte)

1. JARDUERA:

Hezkuntzak mundua aldatzen du

Iraupena:

50 minutu.

Materialak:

Elkarriketaren fotokopiak

© Christian Fuchs/JRS

Jardueraren helburuak:

1 Beste hezkuntza-errealitate batzuk eta horien ondorioak ezagutzea.

2 Hezkuntzak babesa emateko duen zeregina aztertzea.

Azalpena:

Bakarka edo talde txikian, Víctor M. Amelak Bombayko Vijay Singh gazteari egindako elkarriketa irakurriko dute (La Vanguardian argitaratu zen, 2015eko uztailaren 28an):
<http://www.kafuba.org/la-educacion-es-el-arma-que-puede-cambiar-el-mundo/>

23 urte ditut. Bombayn jaio nintzen eta hemen bizi naiz. Sukaldaria naiz. Ez daukat ez bikotekiderik, ez seme-alabarik. Politika? Indiako pobrezia ezabatzea! Sinesmenak? Kristaua naiz, eta erlijio guztiei diet begirunea. Futbola gogoko dut, Bartzelona futbol taldea batez ere. Lagundu ahal diedan guztiei lagunduko diet beti, niri lagundu izan didaten bezala.

“Hezkuntza mundua alda dezakeen arma da”

Zein da zure lehenengo oroitzapena? Pobrezia, jatekorik ez izatea, nire anaia eta Nepaldik emigratutako gurasoak Bombayko kaleetan ibiltzen ginenekoa. Lau bat urte izango nituen...

Eta orain? Sukaldari nabil Bombayko bost izarreko hotel batean! Orduko haur harentzat, aukera hori ezinezkoa zen. Asko zor diot horregatik.

Nori? Jaume Sanllorenteri, Sonrisas de Bombay erakundearen sortzaileari. Haren ahaleginari esker naiz neu, eta hari esker egon naiteke hemen zurekin hizketan.

Nola joan zitzaizun bizimodua? Nire gurasoek, miseriagatik etsita, Bombayko umezurtz-etxe batera eraman ninduten. Oso egun tristea izan zela oroitzen dut... Ez da harritzekoa. Nik, ordea, banekien ez zeukatela beste irtenbiderik nik bizirik irauteko eta hezkuntza jasotzeko.

Ikusi al zenituen gurasoak berriro? Astebururo etortzen ziren. Ezkutuan gordetzen zuten beren eskasia, nik ez nezan sufritu, eta beti ekartzen zidaten fruta pixka bat...

Nolakoa zen umezurtz-etxeko bizimodua? 40 bat ume ginen; jolasean ibiltzen ginen, eta elkar maite genuen. Egun batean, itxi egingo zutela esan ziguten, kalera gindoazela... Lege-kontuak omen ziren... Eta orduan...

Zer, ba? Hunkitu egin zara... Orduan Jaume agertu zen. Zuria zen, europarra, eta bidaia turistikoki egiten ari zen. Irribarre egiten zuen. Esan zigun gure irribarreetatik ikasten zuela, gure pozetik, eta jakintsuak ginela... Eta nik inori inoiz ikusi ez nion moduan saiatu zen gurekin.

Zertan igarri zenuen hori? Bartzelonara joan zen, zeukan guztia saldu zuen eta Bombayra itzuli zen gurekin gelditzera: umezurtz-etxea erosi, eta zaindu egin gintuen.

Nola aldatu zen umezurtz-etxea Jaume iristean? Benetan lagundu zigun premia pertsonalekin, amets eginarazi zigun, esperantza eman zigun. Nire laguntxo batek, Robinsonek, gaixo zituen hankak, ia ibili ere ezin baitzen egin, eta Jaumek hauxe esan zion: “Zuk dantza egingo duzu!”.

Eta hala egin al zuen? Ospitalera eraman zuen, operatu egin zuten, ondo ibiltzen hasi zen... eta dantza egin zuen! Eta guk guztiok ere bai harekin.

Ordura arte inor ez zen hainbeste arduratu gutaz.

Zer amets zenituen zuk? Umezurtz-etxeko sukaldariari tomateak ebakitzen laguntzea gustatzen zitzaidan. Sukaldean ikasi nuen, eta, 16 urterekin atera nintzenean, jatetxe txinatar batean hasi nintzen...

Aupa zu! Baina nik sukaldaritza ikasi nahi nuen; gurasoei esan nien sukaldari ona izan nahi nuela.

Eta zer esan zizuten? Sukaldaritza-ikastaroa hain zen garestia, nire gurasoek kalean lo eginda dirua aurreztu eta ordaintzea erabaki zuten. Nik ezetz eta ezetz esan nien. Eta Jaumeri kontatzera ausartu nintzen... Bada, diru-laguntza bat lortu zidan! Nire bizitzako momentu garrantzitsu guztietan egon da Sonrisas de Bombay.

Eta ondo joan al zitzaizun? Nire oilasko mina dastatu nahi? Edo perretxikoak baratxuri eta piperbeltzarekin? Edo ‘paneer’, Indiako gazta freskoa? Dilista nepaldarrak nahi? Edozein jaki txinatar? Poz-pozik nago nire lanarekin: luxu hutsa da!

Eta zer moduz moldatzen zara Mendebaldeko jatekoarekin? Hoteleko sukaldeetan ari naiz ikasten, espezialitate guztietako sukaldariak baitaude.

Zer diote gurasoek? Oso harro daude nitaz beren auzoan, eta ni pozik nago bizimodu hobea eman ahal diedalako lan honekin irabazten dudanari esker.

Zer amets duzu orain? Chef bikaina izatea eta jendeak mundu guztian ezagutzea, eta egunen batean neure jatetxea izan eta jendeak hau esatea: “Hemen izugarri ondo jan dugu!”.

Zertara etorri zara Bartzelonara? Sonrisas de Bombay erakundeak hamar urte egin dituela ospatzera eta laguntzen ikasten jarraitzera. Diru gehiago edo gutxiago izan, beti lagunduko diet laguntza eman ahal diedan guztiei, niri lagundu didaten bezalaxe. Hiri honetatik etorri zen nire salbazioa.

Barçako eskumuturrekoa daramazu... Umezurtz-etxean futboleko jokatzeko gaitasuna, eta Barçaren aldekoa naiz Jaumeren erruz: hark irakatsi zidan Barça dela munduko talderik onena. Messi, ikaragarria!

Zer aurkituko dut nik Bombayra joaten banaiz?

Hogei milioi biztanleko hiri bat, jende oso aberatsa eta jende oso behartsua: erdiak pobrezia larrian bizi dira, urik gabe; milioika ume daude etxerik gabe, jatekorik gabe, prostituituak, eskolarik gabe eta egunero-egunero ikasi ahal izatea amesten dutenak... Miseria horren ondorioz, jendea prest dago anai-arrebak hiru euroren truke hiltzeko.

Zer irudituko zaizu Bartzelona? Hiri oso ederra eta lasaigarria: ia ez dago trafiko-zaratarik! Han mundu guztiak jotzen du klaxona... Eta neska ugari kaletik bakarrik ibiltzen ikusteak ere txunditu egiten nau;

Bombayn ezinezkoa da hori.

Ba al dute konponbiderik Bombayko ezbeharrek? Gobernuak neurriak hartuko ahal ditu...

Zer gomendatuko zenioke? Baliogabetu dezala kanpoan gurasoak dituzten haurrak umezurtz-etxetik botatzera behartzen duen legea... Zer nahi dute, bada, mafiek haurrak prostituitzea kalean? Umezurtz-etxean prestakuntza jaso dezakete, eta beren etorkizuna eraiki: hezkuntza da mundu aldatzeko armarik indartsuena!

Elkarriketa irakurri ondoren, eztabaidatu galdera hauen (edo beste batzuen) inguruan:

- Hezkuntzak zer-nolako garrantzia izan du Vijayren bizitzan?
- Zerk galarazi dio hezkuntza jaso ahal izatea?
- Hezkuntza jaso ezin izateak zer ondorio eragin ditzake Bombayko haurren bizitzan?
- Zure ustez, hezkuntzak babesa ematen al du Iparraldeko herrialdeetan ere? Nola?
- Zure ustez, erakunde publikoek zer egin beharko lukete hezkuntzaren arloan?

Ebaluazioa:

Taldeak jarduera egitean nola sentitu den ebaluatuko du: hezkuntzak beren bizimoduan eragin dituen ekarpenez hausnartu ahal izan duten, gustatu zaien...

2. JARDUERA:

Hezkuntzaren ametsa

Iraupena:

50 minutu

Materiala:

Papera eta bolaluma.

Jardueraren helburuak:

- 1 Hezkuntzak gure bizitzarako nahi duguna lortzeko zer-nolako garrantzia izan dezakeen aztertzea.
- 2 Balioa ematea helduaroko hezkuntzari.

Azalpena:

1. URRATSA: Lekukotza

GUADALUPE, 20 URTE. Guatemala

“Oraintsu alfabetatu den irakasleak, orain, munduko indar guztiarekin alfabetatzen ditu besteak. Adinekoek, gazteren batek eta zenbait umek inguratzen dute ikasgela inprobisatuko mahai bat, elkarrekin ikasteko eta elkarri irakasteko. Irmo mintzatzen dira osasunean eta hezkuntzan dituzten eskubideez. Matematikaren txanda iritsi da, eta gero gaztelaniari ekingo diote.

Hunkigarria izan da ordubetez ikustea nola antolatzen diren eta nola ikasten duten. Guadalupek ezin du gehiago ikasi; Lehen Hezkuntza baino ez du egin, Bigarren Hezkuntza bere komunitatetik kanpo dagoelako eta ezin delako hara joan.

Bere egoera pertsonalagatik badu ikasteko aukera, baina egoera ekonomikoak ez dio uzten: familia behartsua du, eta ezin dio dirurik eman herritik irten eta urrutira ikastera joateko. Triste da. Baina bera pozik dago, besteei irakurtzen eta idazten irakatsi ahal dielako" (Iturria: 2011ko HMK).

Minutu batzuk hartuko ditugu Guadalupearen lekukotzaren inguruan gogoeta egiteko, eta hausnartuko dugu zenbat neskak eta emakume ez daukaten hezkuntzarako eskubiderik.

2. URRATSA: Geure lekukotza

Bakoitzak bizitzaren istorio txiki bat idatziko du, hauek azalduta: zer amets zituen umetan, hezkuntzak zer-nolako garrantzia zuen (baldin bazuen behintzat), amets horiek bete ahal izan ziren eta zergatik bete ziren, eta zergatik dabilzan helduentzako eskola batean.

Boluntarioek ikaskideei aurkeztuko diete istorioa, eta gelako guztien artean egon daitezkeen antzeko puntuak aztertuko dituzte; bereziki, hezkuntzak haurtzaroan eta helduaroan duen garrantziari erreparatuko diote.

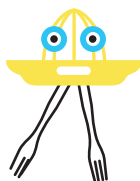

Ebaluazioa:

Bukatzeko, emotikonoen bidez ebaluatuko da jarduera, edo, besterik gabe, honelako esaldiak betez: “hau ikasi dugu, besteak beste: ...”, “onena hau izan da: ...”...

gustoko dut

berdin zait

ez zait gustatu

3. JARDUERA:

**HEZKUNTZA KOMUNITATEA
HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN
INGURUAN MOBILIZATU ETA
SENTSIBILIZATZEN DUGU.**

HEZKUNTZA EZ FORMALA

(13-99 urte)

1. JARDUERA:

Aukeren erruleta

Iraupena:

2 ordu baino gehiago.
Saio batean baino
gehiagotan antola
daiteke, eta lana
taldeka bana daiteke.

Materialak:

Papera, bolalumak, errotuladoreak, guraizeak, paper jarraitua, kola, argazki- eta bideo-kamera, informazio gehiago lortzeko baliabideak, A-3 neurriko kopia, hizki-zopa, galdera eta esaldien fotokopiak eta ebaki eta gero bateratzeko leloak.

Jardueraren helburuak:

- 1 Pertsona guztientzako hezkuntza-eskubidearen garrantzia ulertzea.
- 2 Taldeko lanean konpromiso indibidualaren balioa indartzea, lan kolektiboak emaitza ona izan dezan.
- 3 Hezkuntzak munduan duen errealitatea eta gainditu beharreko erronkak ezagutzea, eta guztiontzako kalitateko hezkuntzari bide egingo dioten ekintza politikoak, zibilak eta pertsonalak proposatzea.

Deskribapena:

Lehiaketa baten moduan egingo da jarduera, eta partaideek taldeka jokatu dute. Galderen eta proben bidez, hezkuntzak ematen dituen aukerak eta baliabideak (pertsonak indartsuago eta trebeago bihurtzen dituzten baliabideak...) elkarrekin lotuko dira. Hezkuntzak Garapen Jasangarrirako Helburuentzako iraunkorrerako 17 helburu berrietan duen eragina hartuko da oinarri gisa.

Azalpena:

Demagun **“Aukeren erruleta”** saioko taldekako lehiaketako partaideak garena. Partaideak 4-5 kideko taldeetan zatituko dira (taldeak zatitzeko, jolas laburrak egin daitezke: fruta-saskia, sardina-ontziak, krispetak...). Lehiaketak zenbait fase ditu: ikertu, galderei erantzun eta probak eta aztarnak asmatu behar dira, guztiontzako kalitateko hezkuntzak ematen dituen aukeren esanahi sakona argitzeko.

Lehiaketa
zenbait fasetan
antolatuko dugu:

1) Informazioa bildu:

Taldeka, ikerketa laburra egingo da egungo errealitateei buruz gehiago jakiteko. Munduko Guztiontzako Hezkuntzari buruzko 2015eko Jarraipen Txostena gomendatzen da:

<http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002324/232435s.pdf>

2) Lotu esaldi bakoitza garapen iraunkorreko helburuarekin:

2 modutara egin daiteke: paper jarraituan, bikoteak lotuz, edo ebakitako esaldiak hartu eta osatuz eta itsatsiz.

- 1 **LEKU ETA ERA GUZTIETAKO POBREZIAREN AMAIERA:** hezkuntza da pobrezia gutxitzeko modurik eraginkorrenetako bat.
- 2 **GOSEAREN AMAIERA:** badaude amek hezkuntza jasoz gero seme-alabek elikadura hobea izaten dutela erakusten duten zantzuak.
- 3 **OSASUN ONA:** hezkuntza-maila hobea duten pertsonen osasun-arritsu gutxiago dute.
- 4 **KALITATEKO HEZKUNTZA:** hezkuntzak bere burua eraikitzen du: besteak hezteko gaitasun handiagoa sortzen du, eta ikaskuntza balioesten duen kultura elikatzen du.
- 5 **GENERO BERTINTASUNA:** hezkuntzari esker, emakumeak eta neskatoak gizonen eta mutikoen pareko izan daitezke, eta ahalik eta gaitasun handiena lor dezakete.
- 6 **UR GARBIA ETA OSASUN ZERBITZUAK:** komunitateek saneamenduaren eta osasunaren arteko loturak hezkuntzaren bidez hobetzen dituzten heinean, nabarmen hobetzen dira osasun-zerbitzuak.
- 7 **ENERGIA BERRIZTAGARRIA:** hezkuntza bezalaxe, energia garbia eta eskuragarria ezinbestekoa da gizartea, ekonomia eta ingurumena garatuak dituzten herrialdeetan.
- 8 **KALITATEKO ENPLEGUA ETA HAZKUNDE EKONOMIKOA:** hezkuntza da aberastasuna eta aurrerapen ekonomikoa eragiten dituzten elementu garrantzitsuenetako bat.
- 9 **AZPIEGITURA:** hezkuntzari esker, herrialdeek aurrera egiteko, osasunerako eta segurtasunerako elementuak elkarrekin eta eraikitze gaitasun handiagoa dute.
- 10 **DESBERDINTASUNEN MURRIZKETA:** askotariko jatorri geografiko eta kulturetako haur gero eta gehiagok jasotzen badute hezkuntza hobea, murriztu egingo dira herrialde bateko desberdintasunak.
- 11 **HIRI IRAUNKORRAK:** hezkuntzarekin, pertsonen errazago ulertu, lagundu eta sortuko dituzte hiri eta komunitate iraunkorrak izateko oinarritzko irtenbideak.
- 12 **KONTSUMO ARDURATSUA:** hezkuntzari esker, pertsona gehiagok ura eta energia modu eraginkorrean erabiltzen dute eta hondakinak birziklatzen dituzte.
- 13 14 15 **PLANETA BABESTEA ETA KLIMA ALDAKETARI AURRE EGITEA:** zenbat eta hezkuntza-maila hobea izan, gizarte desberdinetako pertsonak gero eta gehiago kezkatzen dira ingurumenaren egoeraz.
- 16 **JUSTIZIA ETA BAKEA:** hezkuntza dago bakearen, tolerantziaren eta gizarte zibil osasungarri baten oinarrian.
- 17 **HEZKUNTZAREN ALDEKO ALIANTZA:** frogatuta dago aliantzak direla garapen-erantzukizun onak lortzeko modurik onena.

Esaldiak helburuekin lotzen **lehenengo bukatzen duen taldeak 20 puntu** jasoko ditu; **bigarrenak 10**, eta **hirugarrenak 5**.

3) Adierazi galdera bakoitzaren erantzun zuzena (50x15 modura); asmatutako galdera bakoitzak 5 puntu balio du.

Besoa lehenengo altxatzen duen taldeak erantzuna esan ahalko du; ez badu asmatzen, beste talde batek erantzun beharko du. Galdera gehiago bila ditzakezue.

Gatazkek jotako herrialdeetan, eskolatu gabe daude

Erantzun zuzena: b.

a) Lehen Hezkuntzako 5 milioi haur

b) Lehen Hezkuntza egiteko adinean dauden 28 milioi ume baino gehiago

c) 40 eta 50 milioi ume artean

2010ean, landa-eremuetako emakume behartsuenak eskolara joan ziren:

Erantzun zuzena: a.

a) 3 urtez baino gutxiagoz.

b) 5 urtez baino gehiagoz.

c) urtebetez baino gutxiagoz.

Malawin, hau da ikasgela bakoitzeko haurren batez bestekoa:

Erantzun zuzena: c.

a) 30 haur lehen mailan eta 26 azken mailan.

b) 150 haur lehen mailan eta 80 azken mailan.

c) 130 haur lehen mailan eta 66 azken mailan.

Testuliburuak eta material didaktikoak eskura izatea behar-beharrezkoa da kalitateko hezkuntza emateko. Tanzanian, testuliburuak eskura dituzten eta partekatu beharrik ez duten seigarren mailako ikasleen ehunekoa hau da:

Erantzun zuzena: a.)

a) % 3,5

b) % 20

c) % 35

4) Hizki-zopa:

Ahal den denbora laburrenean osatu behar da hizki-zopa, lelo hauek aurkituta:

- Pobreziarik ez;**

Goserik ez;

Osasun ona;

Hezkuntza-kalitatea;

Genero-berdintasuna;

Ur garbia;
- Sanitatea;**

Kalitateko enplegua;

Hazkunde ekonomikoa;

Azpiegiturak;

Desberdintasunak eten;

Hiri Jasangarria;
- Kontsumo Arduratsua;**

Planeta Babestu;

Aldaketa klimatikoa eten;

Justizia eta bakea.

(Guztiek ere zerikusia dute garapen iraunkorrerako 17 helburu berriekin). Lehenengo amaitzen duen taldeak 20 puntu jasoko ditu, bigarrenak 10 eta hirugarrenak 5. (ikusi hizki-zopa eranskinean)

Lehiaketaren faseek aurrera egin ahala, taldeek puntu gehiago lortuko dituzte. Puntu guztien arteko batuketa egin eta zein ataletan dauden ikusiko dute:

80 puntutik gora:
Oso ondo dakizue hezkuntza garrantzitsua dela pertsonak liberatzeko eta munduko leku guztietako pertsoneri aukerak emateko. Bide horretan aurrera egitera animatzen zaitugu, munduko haur guztiek zure aukera berberak izan ditzaten.

50 eta 80 puntu artean:
Kalitateko hezkuntza ezinbestekoa da pertsona libreak eta arduratsuak sortzeko. Jarrai ezazu arlo horretan ikertzen eta ikasten; munduko haur askok eta askok beharrezkoa dute hori beren bizimodua aldatzeko.

50 puntutik behera:
Ahalegin handiagoa egin behar duzu hezkuntzak

pertsoneri bizitza osoan aukerak emateko duen garrantziaz jabetzeko. Jarrai ezazu interesa izaten eta ikasten: munduko haur askok eta askok beharrezkoa dute hori beren bizimodua aldatzeko.

Adinaren arabera egokitzapenak:

1. Egokitzapena: 12 urtetik 14 urtera

2. Egokitzapena: 15 urtetik aurrera

Jarduera berbera proposatzen da txikienentzat ere, baina galderetan eta probetan gehiago sakonduta.

14 urte baino gehiago dituzten ikasleei dagokienez, jarduera bi saiotan egitea proposatzen da, betiere denbora edukiz gero. Izan ere, informazio gehiago ematea da helburua.

Sentsibilizazioa. Ikasitakoak eragin handiagoa izan dezan, ikaskide guztien artean aipatutako ideiak denok ikusteko moduko euskarri grafiko batean (kartelak, panelak, aldizkariak, webgunea, etab.) jaso daitezke,

gero eskolan edo komunitatean horien guztien berri emateko. Laguntza izanez gero, lehiaketa grabatu eta film labur bat osa daiteke, jendeari, familiari eta abarri erakusteko.

Ebaluazioa:

Prozesuari eta ikasitakoari buruzko azken ebaluazioa egin daiteke:

- Parte hartu al dute? Zer sentitu dute? Zertaz ohartu dira? Lortu al dituzte ezarritako helburuak?

2. JARDUERA:

Zure larruazalean jarriko naiz

© JRS

© ActionAid

© Ayuda en Acción

© Brian Sokol/ActionAid

Iraupena:

Ordu eta erdi

Materialak:

Role playing-eko pertsonaien egoerak

eta istorioak jasotzen dituzten fotokopiak, paper jarraitua, kola, folioak eta bolalumak (behatzailleentzat), errotuladoreak, pertsonaiak prestatzeko informazio osagarria, moztarrotzeko elementuak...

Jardueraren helburuak:

- 1 Pertsona guztientzako hezkuntza-eskubidearen garrantzia ulertzea.
- 2 Autoestimua eta beste pertsona batzuekiko enpatia sustatzea.
- 3 Nork bere gain hartzea herritar gisa gizartea aldatzeko dugun erantzukizuna, guztiontzako kalitateko hezkuntza inklusiboa eskatzeko.

Deskribapena:

Taldea, eszena bat antzeztu eta eztabaida egingo dute. Partaideek, role playing-en bidez, mundu osoko neska-mutikoek hezkuntzari dagokionez duten egoera biziko dute; haien lekuan jarri eta irtenbideak proposatuko dituzte.

Azalpena:

Jokoari ekiteko, partaideak lauzpabost kideko taldeetan banatuko dira. Talde bakoitzari egoera bat proposatuko zaio. Guztiek aurkeztuko dizkiegun pertsonaien larruazalean jarri beharko dute, eta, role playing (rol-jokoa) erraz baten bidez, haien egoera eta sentimenduak ulertzen saiatuko dira, eta hausnartu eta irtenbide posibleak proposatuko dituzte.

EGOKITZAPENAK: Adin-taldearen arabera, galdera gehiagorekin edo hain sakonak ez diren galderekin aurkez ditzakegu egoerak, baliabide batzuk edo besteak erabiliz. Eranskinetan, aurkezpena prestatzeko askotariko estekak eta dokumentazioa aurkituko duzue.

Taldeei egoera bana emango zaie, ausaz (4 proposatzen dira, baina egoera gehiago edo gutxiago proposa ditzakezue, partaide-kopuruaren arabera), role playinga egiteko. Txarteletan, bizitza errealeko pertsona bat ageri da, eta pertsona hori antzeztu beharko dute. Denbora-tarte bat emango dute antzezlan prestatzeko: istorio bakoitzeko protagonistak, protagonistekin zerikusia duten helduak... Bestalde, 2 parte-hartzailek kanpoko behatzaile orokorren lanak egingo dituzte, eta oharrak hartuz joango dira.

Egoera bakoitzaren azalpenean, pertsonaia bakoitzaren errealitatearen nondik norakoak azalduko dira; dena dela, inprobisatu eta beste elementu batzuk gehitu daitezke. Gehiago sakontzeko, gomendatzen da zehatz-mehatz prestatzea pertsonaiak, emango dizkiegun materialak labur aztertuta (mozorrotzeko elementuak ere erabil daitezke). Antzezlan prestatu ondoren, talde bakoitzak gainerakoei aurkeztuko die bere role playinga, eta behatzaileek oharrak hartuko dituzte (jarrerak, esaldi esanguratsuak...). Talde guztiei gehieneko denbora emango zaie (adib.: 10 minutu) egoera antzezteko, gero eztabaidarako denbora nahikoa egon dadin. Role playingak amaitzean, behatzaileek antzezlan bakoitzean ikusitakoaz hitz egingo dute, eta haiek esandakoa paper jarraitu batean jasoko da. Ondoren, eztabaida egingo dute (ebaluzioko galderak erabil daitezke).

Eranskinean, **rol-jokoetarako** pertsonaien deskribapenak aurkituko dituzu.

- 1 **HAUR SOLDADUEN ROLE PLAYINGA:** Sierra Leonan, haurrak errekrutatzen dituzte soldadu gisa erabiltzeko.
- 2 **NESKATOEN HEZKUNTZA:** Pakistan da eskolatu gabeko herritar gehien duten herrialdeetako bat (7 milioi haur 2008an), eta lehen hezkuntzako eskolatan gastatzen duena halako zazpi gastatzen du armetan. Biztanle gehien duten herrialdeen artean seigarrena da: 180 milioi biztanle ditu. Neskatoak, adin jakin batera iristen direnean, eskola utzi eta lanean edo etxeko lanetan hasten dira. Pakistanen, emakumeen % 90ek jasaten dute etxeko indarkeria, eta urtean mila emakume baino gehiago hiltzen dituzte “ohoreagatik”. Neskatoak ezkontzera behartzen dituzte sarri. Emakumeentzat arriskutsuak diren munduko herrialdeen artean, Pakistan hirugarrena da. Han bizi dira Saima eta Aysha lagunak.
- 3 **SIRIA: GATAZKAN DAUDEN HERRIALDEETAKO HEZKUNTZA.** Siria harro zegoen bere eskolen kalitateagatik. Azken hiru urteak, baina, benetan latzak izan dira gerraren eta bonbardaketen ondorioz.
- 4 **LARRIALDIAK: NEPALGO LURRIKARA, 2015eko apirila.** Atzera lehengo egoerara itzultzeko, hurrek beren hezkuntzarekin jarraitu behar dute ahalik eta denbora-tarte laburrenean.

Ebaluazioa:

- Ondo pasatu al duzue? Ikasi al duzue zerbait? Interesgarria iruditu zaizue?
- “Aktoreek” azaldu al dituzte proposaturiko egoerei buruzko ideiak, usteak eta sentimenduak?
- Inoiz izan al dute gertu halako egoerarik? Zer egingo lukete horrelako egoera batean?
- Zure ustez, zer egin daiteke antzeztutako egoeretako bat aldatzeko? Zer sentitu duzue behatzaile-lanetan?

3. JARDUERA:

**HEZKUNTZA KOMUNITATEA
HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN
INGURUAN MOBILIZATU ETA
SENTSIBILIZATZEN DUGU**

MOBILIZAZIO JARDUERA

Maila guztietarako

Hezkuntza-komunitatea hezkuntzarako eskubidearen inguruan mobilizatu eta sentsibilizatzen dugu

Helburuak:

- 1 Hezkuntza-komunitatean hezkuntzarako eskubidearen aldeko konpromisoa eta parte-hartzea bultzatzea.
- 2 Hezkuntzak pertsonen bizitza babesteko tresna gisa duen garrantzia azpimarratzea (ikastetxeetan lantzen den sentsibilizazio-ibilbidearen amaierako zati gisa).

Deskribapena:

- * Bi proposamen eskainiko dira, ikastetxe bakoitzak bere premien edota lehentasunen arabera aukera egin dezan.
- * Kanpainaren proposamen didaktikoak ikasgeletan landu ondoren egiteko pentsatuta daude.
- * Mobilizatzeko proposamen horiek Hezkuntzaren aldeko Munduko Astea (HAMA) egin daitezke edo ikastetxeko jardueren arabera une egokia denean.
- * Mobilizazio-jarduera horiek eskola dute ardatz. Hala ere, HAMArako kaleko mobilizazio-jarduera bat proposatu eta bidaliko da aurrerago; horren helburua izango da gizartean eragitea eta herritarrek mugiaraztea hezkuntzarako eskubidea ezagutu eta eska dezaten.

I. Proposamena: HEZKUNTZAREN ATERKIEAN

Talde bakoitzak aterki garden bat edukiko du. Ikasleei azalduko zaie hezkuntza bizitzan babesten gaituen aterki baten modukoa dela.

- 1 Hezkuntzari eta babesari buruzko testu bat irakurriko dugu.
- 2 Ikasleek hezkuntzak babes gisa balio duela adierazten duten hitzak eta marrazkiak margotuko dituzte aterkian, errotuladore ezabaezinekin.
- 3 Elkarriketarako tarte bat irekiko dugu, eta honako galdera hauei buruzko gogoeta egingo dugu:
 - Zergatik bultzatu behar ditugu gure ikaskideak hezkuntzarako eskubidearen alde egitera?
 - Zergatik batu behar ditugu indarrak edo ahotsak?

- 4 **Hezkuntzarako eskubidea babes-tresna izateari buruzko goiburu bat asmatuko dugu.** Motibatzailea izan behar du, beste batzuk batzera bultzatuko dituen.
- 5 Aire zabalean elkartuko dira talde guztiak. Talde batek bere goiburua irakurriko du, eta, ondoren, bere aterkia irekiko du.

Benetako aterkiak aurkitzea edo erabiltzea zaila izanez gero, aterki handi bat egin daiteke paper jarraituarekin..

2. Proposamena: HEZKUNTZAREN AZOKA

Hezkuntza funtsezko elementua da, eta eragin handia du garapenaren hainbat arlotan; hortaz, pertsona guztientzako kalitatezko hezkuntza bermatzea ezinbestekoa da mundu bidezkoago bat lortzeko.

Proposamenaren oinarria da azoka bat egitea hainbat postu eta jolas ludiko eta dibertigarriekin; horiek hezkuntza-komunitatea eskubide horrek duen garrantziari buruz sentsibilizatzen lagunduko dute.

17 postu proposatuko ditugu. Horietako bakoitzak garapen iraunkorraren arloko helburuetako bat izango du oinarri. Ikasleak taldetan antolatuko ditugu (gutxienez, 4 – gehienez, 30). **Talde bakoitzak zeregin hauek izango ditu:**

- 1 Nork bere postuko gaiak ezagutzea.
- 2 Horma-irudi bat prestatzea posturako, postuaren izenarekin.
- 3 Dagozkion probak prestatzea.

Azalpena:

* Talde bakoitzari denbora bat (20 minutu) emango zaio azokako bere postua prestatzeko.

* Taldeak txandak antolatuko ditu postuaz arduratzeko; postuaz pertsona bat edo bi arduratuko dira eta gainerakoak beste probetan parte hartzera joan ahal izango dira.

POSTUAK

Pobrezia errotik kentzea

ERRONKA: Hiru botilak botatzea.

Postuan hondarrez betetako hiru botila jarriko dira. Horietako bakoitzak mezu hauetako bat izango du idatzia:

- Biztanleen % 1ena da aberastasunaren % 50.
- Hezkuntza-gabezia handienak dituzten eremuak dira txiroenak.
- Biztanleen % 70 desberdintasuna hazi egin den herrialdeetan bizi dira.

2

Gosea amaitzea, elikagai-segurtasuna eta elikadura hobea lortzea, eta nekazaritza iraunkorra bultzatzea

ERRONKA: Sagar bat jaten azkarrena izatea.

Soka bat lotuko dugu bi zutaberen edo zuhaitzen artean. Sokatik hiru sagar zintzilikatuko ditugu kordel batekin. Proba egiteko, hiru parte-hartzaile beharko dira. Parte-hartzaile bakoitza bere sagarraren azpian kokatuko da, begiak estalita, eta probaz arduratzen den pertsonak esaten duenean sagarra jaten hasiko dira. 10 segundo igaro ondoren, “Hezkuntza” oihukatuko du, eta parte-hartzaileek zapia kendu ahal izango dute begietatik, probarekin jarraitzeko (aldez aurretik azalduko da hori).

3

Bizitza osasuntsua bermatzea eta adin guztietako pertsona ororen ongizatea bultzatzea

ERRONKA: Hiru uztai hiru birlatan sartzea.

Bost birla prestatuko dira; pertsonalizatu egin ditzakegu, margotuz (matriusken estiloan). Gainera, kartoizko hainbat uztai izango ditu; horiek mezu hauek izango dituzte:

- Hezkuntza, gaixotasunei aurrea hartzeko.
- Ondo trebatutako osasun-arloko langileak.
- Sendagaiak eta txertoak eskuratzeko aukera.
- Sentsibilizatzea, trafiko-istripuak murrizteko.
- Hezkuntza, substantzia kaltegarrien kontsumoari aurrea hartzeko.

4

Kalitatezko hezkuntza inklusiboa bermatzea eta guztiontzako etengabeko ikaskuntzarako aukerak bultzatzea

ERRONKA: “Memory” 5 akats baino gutxiago eginda ebaztea.

Postuan “Memory” bat prestatuko da. 8 txartel-bikote egin behar dira, izenburu bat izango dute eta marrazkiekin dekoratuta egongo dira. Bikote bakoitzean, txartel batek lortutako helburu bat irudikatuko du, eta besteak, berriz, eskubide hori baliatzen ez den egoera bat.

- Guztiontzako lehen hezkuntza
- Guztiontzako bigarren hezkuntza
- Mutikoen eta neskatuen arteko berdintasuna hezkuntza jasotzean
- Hezkuntza inklusiboa
- Kalitatezko hezkuntza
- Irakasle-prestakuntza ona
- Herritartasun globalerako hezkuntza
- Bizitzarako gaitasunak eskuratzeko

5

Generoen artean berdintasuna lortzea eta emakume eta neskatok guztiak ahalduntzea

ERRONKA: Lehenengo iristea zaku-lasterketa batean.

Proba hau prestatuko duen taldeak, bere postuaz gain, “Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna” dioen horma-irudi bat egin beharko du. Zaku bakoitzean herrialde bateko bandera bat marraztuko da. Horma-irudia postutik distantzia jakin batera jarriko dute. Proba martxan jartzeko, bi parte-hartzaile beharko dira gutxienez. Horien artean zaku-lasterketa bat egingo da, “gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna” lehenago zer herrialdek lortuko duen jakiteko.

Uraren erabilgarritasuna eta kudeaketa iraunkorra eta guztiontzako saneamendua bermatzea

ERRONKA: Ura lekualdatzea.

Proban, urez betetako ontzi bat eta pitxer bat egongo dira, 8 metroko distantziaz bananduta. Parte-hartzaileak pitxerra urez bete beharko du minutu batean. Horretarako, plastikozko edalontzi bat beteko du ontzian, ahoarekin eutsita eramango du, eta, edalontzia eskuarekin ukitu gabe, pitxerrean hustu beharko du. Minutu batean ahal bezain bestetan errepikatu ahal izango da prozesu hori.

Minutu bat igaro ondoren pitxerra beteta ez badago, beste aukera bat eduki ahal izango du: bi ur-edalontzi hustuko dira zuzenean pitxerrean, galdera honi zuzen erantzunez gero: “Esan ezazu hezkuntzak zer ekarpen egiten duen ura eskuratzeko aukera hobetzeko eta ura modu iraunkorrean erabiltzeko”.

Guztiontzako energia eskuragarriak, fidagarriak, iraunkorrak eta modernoak izateko aukera bermatzea

ERRONKA: Ping-pong pilotak markatutako bide bat egitea eta helmugara iristea lortzea.

Proba hau gauzatzeko, talde arduradunak ibilbidea prestatu beharko du hondarrez betetako eta bikoteka jarritako poto batzuekin; proban parte hartuko duenak ping-pong pilota bat eraman beharko du ibilbidearen amaierara arte, pilota poto-bikoteen artean pasatuz. Pilotak aurrera egiteko, energia eolikoa baliatuko du: kartoizko hodi baten bidez putz egingo du, pilota mugitzeko.

Hazkunde ekonomiko jarraitua, inklusiboa eta iraunkorra, enplegu betea eta produktiboa eta guztiontzako lan duina sustatzea

ERRONKA: Pertsona horiek enplegu arloetan kokatzea lortzea.

Horma-irudi bat prestatuko da (geroago, poliespan batean itsatsiko da); sektore ekonomiko bakoitza irudikatuko duten hiru marrazki edukiko ditu, eta espazio zuriak utziko dira.

- Lehen sektorea: (baserri bat, baratze bat...)
- Bigarren sektorea: (fabrika bat, obra bat...)
- Hirugarren sektorea: (jaketxe bat, antzerki bat...)
- Laugarren sektorea: (laborategi bat, ikastetxe bat...)

Ondoren, pertsona parte-hartzaileak, ikaskide baten laguntzarekin, begiak estaliko ditu zapi batekin eta lau txotxongilo itsatsi beharko ditu horma-irudian, bakoitza sektoreetako batean.

Azpiegitura erresilienteagoak garatzea, industrializazio inklusiboa eta iraunkorra bultzatzea, eta berrikuntza sustatzea

ERRONKA: Ikertu beharreko itemen zerrenda ebaztea

Garapeneko helburu hau lortzeko, adierazle gisa jarri da ikerketa-lanetan ari diren pertsonen kopurua areagotzea. Ikerketa funtsezkoa da ezagutza eraikitzeko. Proba prestatzeko, ikertu beharreko 10 gauzaren (eraikineko leihoen kopurua, irakasle gazteenaren izena...) zerrenda egingo du taldeak. Zerrendaren hainbat kopia prestatuko dituzte –edo, nahi izanez gero, eredu desberdinak–, hainbat pertsonak aldi berean parte hartu ahal izateko proban. Proban, parte-hartzaileari ikertu beharreko itemen zerrenda bat emango zaio, eta hamar minutuan baino gutxiagoan ebatzi beharko du.

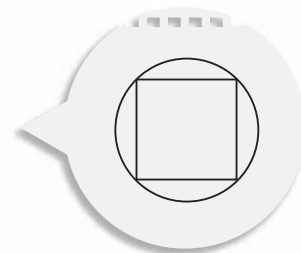

Herrialdeen arteko eta barneko desberdintasunak murriztea

ERRONKA: Zirkulu bat berdintzea, patroia bat emanda

Taldeak kartoi mehezko zirkulu handiak izango ditu. Orri batean zirkuluaren barruan sartuko den karratu baten patroia marraztuko dute. Probaren xedea da parte-hartzaileak zirkuluaren eta patroiko figuraren arteko desberdintasuna murriztea.

Era berean, "Hezkuntza" tresnaren laguntza izango du; hain zuzen ere, erregela bat izango da, eta figurak berdintzen lagunduko die.

Hiriak eta giza kokaguneak inklusiboak, seguruak, erresilienteak eta jasangarriak izatea lortzea

ERRONKA: Kartekin dorre bat eraikitzea.

Proba honetan datza: ahalegin bakar batean, kartekin lau altuerako dorre bat egitea, haren gainean Pin eta Pon motako panpina bat jartzea eta hiru segundoz zutik irautea.

Kontsumo- eta ekoizpen-eredu iraunkorrak bermatzea

ERRONKA: Elikagaia erori gabe osatzea ibilbidea.

"FAOren arabera, urtero zerealen % 30 galtzen eta xahutzen dira; tuberkuluen, fruituen eta barazkien % 40-50; hazi oleaginosoen, haragiaren eta esnekien % 20; eta arrainaren % 35". Taldeak proba egiteko ibilbidea zehaztuko du, eta proban bi pertsonak parte hartu beharko dute. Probaren xedea da mandarina bat lekualdatzea ahoarekin heldutako koilara batean, erori gabe, eta ibilbidearen amaierara iristen lehena izatea.

Neurri urgenteak hartzea klima-aldaketaren eta haren ondorioen aurka egiteko

ERRONKA: Puzzle bat egitea.

Postuaz arduratzen den taldeak klima-aldaketa irudikatzen duten bi irudi prestatuko ditu gutxienez, dinA4 tamainakoak; kartoi mehe batean itsatsiko ditu, eta irudi bakoitza hogeitaz zatitan moztuko du.

Parte-hartzaileak minutu batean egin beharko du puzzlea. Amaitzen ez badu, beste 30 segundo emango zaizkio, baldin eta hezkuntzak ingurumenaren zaintzaren alde egiten duen modu bat esaten badu.

Ozeanoak, itsasoak eta itsasoko baliabideak modu iraunkorrean zaintzea eta erabiltzea, garapen iraunkorra lortzeko

ERRONKA: Ura garbitzea.

Proba hau prestatzeko, taldeak urez betetako erreina handi bat eta kortxo-orri bat izango ditu. Kortxo-orrian marraztu behar dira itsasoa kutsatzen duten objektuak eta substantziak; errotuladore ezabaezinekin margotu eta gero moztu egin behar dira. Gako-iltze edo eskarpia edo antzeko gauza bat jarriko zaie.

Ondoren, parte-hartzaileak kanabera bat izango du, harian kako bat duena (beste gako-iltze edo eskarpia bat), eta horrekin minutu batean arrantzatu beharko ditu itsasoa kutsatzen ari diren elementu guztiak.

Lurreko ekosistemak babestea, leheneratzea eta haien erabilera iraunkorra sustatzea, basoak modu iraunkorrean kudeatzea, desertifikazioari aurre egitea eta lurraren degradazioa leheneratzea, eta aniztasun biologikoaren galera geratzea

ERRONKA: Bost hazi saskiratzea.

Proba honetarako, bost loreontzi eta 10 muxika-hezur garbi behar dira. Gainera, talde arduradunak bost zuhaitz egingo ditu kartoi mehearekin.

Parte-hartzaileak hamar hezurretatik bost saskiratu beharko ditu gutxienez. Loreontzi batean saskiratzean, postuaz arduratzen den pertsonak loreontzian jarri ahal izango du kartoi-mehez egin duten zuhaitza, oihaneztapenaren konparazioa nabarmentzeko.

Garapen iraunkorrerako gizarte baketsuak eta inklusiboak sustatzea, guztioi justizia eskuratzeko aukera erraztea, eta erakunde eraginkorrak, arduratsuak eta inklusiboak sortzea maila guztietan

ERRONKA: Hiru puxika lehertzea.

Poliespanezko taula batean bost puxika itsatsiko dira zinta itsasgarritz. Horietako bakoitzean errotuladore permanente batekin idatziko da gizarte bidezkoagoak eta baketsuagoak lortzeko amaiarazi nahi dugun indarkeria modu bat. Parte-hartzaileak dardo batekin lehertu beharko ditu bost puxiketatik hiru gutxienez, eta, guztira, bost ahalegin egin ahal izango ditu.

Puxiken adibideak:

- Gerra
- Tortura
- Esplotazioa
- Sexu-abusuak
- Ustelkeria

Garapen iraunkorrerako munduko aliantza suspertzea eta betearazteko bitartekoak indartzea

ERRONKA: “% 0,7”-ren letra eta ikur guztiak lortzea.

Parte-hartzaileari, probara iritsitakoan, azalduko zaio gizarte zibilak aldarrikapen bat egiten duela gobernuak BPGaren % 0,7 garapenerako laguntzara bideratzeko. Une honetan, bost herrialde ari dira soilik konpromiso hori betetzen, eta batez bestekoa 0,3 da.²

Parte-hartzaileak urez eta irinez betetako terreina batetik lau borragoma atera beharko ditu ahoarekin; goma horiek hau izango dute margotua errotuladorez:

- 0
- ,
- 7
- %

⁵ <http://elpais.com/especiales/2015/planeta-futuro/objetivos-desarrollo-sostenible/alianzas/#content>

EBALUAZIO GALDETEGIA

Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako ikasleentzat.

Galdera guztiei erantzun. Aukeratu zure iritziarekin
bat datorren erantzuna, eta margotu dagokion
laukia.

	Berdea	Horia	Gorria
	Asko dakit gai horri buruz/Oso ondo egiten dut	Zerbait dakit gai horri buruz/Ondo egiten dut	Laguntza behar dut gai horri buruz, ondo egiteko
Badakit zer diren hezkuntzarako eskubidea eta Koreako helburuak.			
Ezagutzen ditut herrialde batzuetan hezkuntza jasotzeko dauden oztopoetako batzuk.			
Ulertzen dut hezkuntzak pertsonen txirotasunetik irteten laguntzen diela.			
Hegoaldeko herrialdeetan jendeak duen hezkuntzarako eskubideari buruzko informazioa bilatu eta irakurri dut.			
Hezkuntzarako eskubideari buruzko eztabaidetan parte hartu dut.			
Hezkuntzak babesten gaituen moduari buruz ditudan ideiak azaldu ditut.			
Uste dut ikastetxera joaten ez diren edo ahultasun-egoeretan dauden haurren izenean hitz egin dezakedala.			
Eroso sentitzen naiz ordezkari politikoei niretzat garrantzitsuak diren gaiak planteatzen.			

Sartu hemen: www.cme-espana.org eta...

- * Eman izena Hezkuntzaren Aldeko Munduko Ekintza Astean parte hartzeko.
- * Burutu material didaktikoen ebaluazioa.
- * Jarraitu Hezkuntzaren Aldeko Mundu Kanpainia gizarte-sareetan

https://twitter.com/CME_es

Campaña Mundial por la Educación España

www.cme-espana.org
HEZKUNTZAREN
Aldeko Mundu-kanpainia
Espainiako koalizioa

ESKOLAK BABESA EMATEN DIT

Eskerrak

Laura García, Gema Luengo, Iratxe Mentxaka, Olga García, Ángela Caballero eta Miguel Rodríguez García.

Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainaren Espainiako koalizioan honako erakunde hauek parte hartzen dute:

Hauek dira Nafarroan HAMA egitasmoan parte hartzen duten erakundeak:

Laguntzaileak:

Europar Batasunak*
Proiektua finantzatzen du

* Europar Batasunaren laguntzaz egindako argitalpena. Argitalpen honetako edukien erantzukizun bakarra Entreculturasena da (HMKren Espainiako Koalizioaren ordezkari), eta ez dira Europar Batasunaren iritzia.